

Tenyészállatkiállítási és vásári szám.

Ingyenmelléklet: „A mezőgazdasági munkásvédelemről“.

Ara 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., ÜNÖI-ut 1. sz.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-kürt 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: MESHÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádió gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P., Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 12. szám.

Vasárnap, március 24.

Földmivelő népünk jövője.

Irtá: Schandl Károly dr.

Két esemény emelkedik ki a hét történetéből. Wekerle pénzügyminiszter programbeszéde az egyik, melyben az új pénzügyminiszter bejelentette az adók leszállítását. A másik az országos mezőgazdasági kiállítás, mely első ízben mutatja be az állattenyésztésen kívül a mezőgazdaság minden ágát.

Wekerle bejelentéseit örömmel fogadja az egész földmivelő nép. A földadót 25 százalékról 20 százalékra szállítja le a miniszter. Jövőre tehát már mindenki ötödrésszel kevesebb földadót fog fizetni. Az állatforgalmi adót a gazdáknak többé nem kell fizetni. Ez a másik nagy engedmény. Legyünk igazsá-

A Faluszövetség egerszói fiókjának alakuló gyűlésén megjelent közönség.

gosak: a pénzügyminiszter komoly engedményeket tett a mezőgazdaság javára. Ha még ehhez hozzávesszük, hogy a kisiparosokat is fölmenti a forgalmi adóval járó zaklatások alól, mert átalányukat az egyenes adókkal együtt szedi be s hogy az adóhátralékokat is felülvizsgálat alá veszi, elmondhatjuk, hogy a falu népének a helyzetén komolyan könnyített Wekerle.

A borfogyasztási adó fokozatos eltörlését hirdetem régóta. Ezt a kérdést a községi háztartásokkal együtt akarja rendezni a pénzügyminiszter. Kár, hogy a házadóra nem gondolt. Mert bizony nehéz megértetni a falusi gazdával, hogy, amiért a bérházakban emelkedik a bérjövödelem s így a házbéradó is, a két-három szobás falusi házak adója is emelkedik, amelyek nincsenek bérbeadva. A borfogyasztási adó és az emelkedő falusi házadó olyan adóügyi méltánytalanságok, amelyeknek orvoslása még a jövő feladata.

A mezőgazdasági kiállítás pompás képet nyújt. Olyan, mint egy csillogó kirakat. Külföldről is sokan jönnek megnézni. Csak azt ne gondolja valaki, hogy valóban ilyen gyönyörű és gazdag az egész magyar mezőgazdaság. Szerb és oláh szomszédainknak étvágyuk ne jöjjön holmi „jóvátételre“. Erre a kiállításra összehordtuk legjavát a mi mezőgazdaságunknak. Otthon maradt a szegénység. Megmutatjuk, hogy mit tudna alkotni a földmivelő magyar nép, ha nem lenne Trianon s annak minden átka: pénztelenség, ipari drágaság, alacsony állat- és gabonaárak, zöld uzsora, szövetkezetek üldözése és városba vándorlás.

A földmivelő gazdák ezrei látogatják a kiállítást. A kisgazdák kiválnak sikereikkel az állatkiállításon s a növénytermelési, tejgazdasági és szövetkezeti eredményekkel. De ennek a haladásnak minden falura ki kell terjedni. Attól függ a földmivelő nép jövője, tudunk-e elég tenyészállatot eladni a Balkánon, mienk lesz-e Európa legkeresettebb gabonája s erős lesz-e minden faluban a földmivelő nép szövetkezete?

Az új költségvetésben még mindig hamupipőke

a földmivelés. Wekerlének jövőre talán ezt a bajt is sikerül elintézni. Nyessen le a többi duzzadt tárcák-ból jó darabokat, hogy legyen elég pénz a földmivelés fejlesztésére. A földmivelő nép pedig siessen sorakozni minden faluban a Faluszövetség és a szövetkezetek lobogója alá, hogy Wekerlének könynyebben menjen a dolga. Ha Wekerle és a falu népe összefognak, pár év múlva minden falu küld föl állatokat, terményeket és beszélő szövetkezeti adatokat az országos kiállításra.

Menekülés a falvakból.

Pár hete ijesztő számokat közölt Poincaré miniszterelnök a francia országgyűléssel. Franciáországban az ország lakosságának negyedrésze hagyta már ott a falvakat és költözött a városokba a háboru kitörése óta. Mig ugyanis a háboru előtt az ország lakosságának 75 százaléka lakott a falvakban, most már csak 50 százaléka lakik ott. A városokba vándorolt a falusi lakosság egyharmada. A francia miniszterelnök azt mondta, hogy ha ez a folyamat tovább tart, ez végeredményben a nemzet pusztulására vezet. Ezért a falvak fejlesztését vette programjába a francia kormány s ezentul nagyobb összegeket fordít a falu és a mezőgazdaság felvirágoztatására. Nálunk is megindult a városba vándorlás a falvakból. Rajával jönnek a legények, sőt családok kisgazdák és a városban altszti, villanyoskalauzi, utcaseprői s egyéb „állásért“. Menekül a nép a faturól. Elvesztette sok ember a bizalmát a falusi élet jövője iránt. Tul sokat költ az állam a városokra. Jó lenne, ha már egyszer a falvak fejlesztésére is több gondot fordítanánk. Ha szebb és jobb lesz az élet a falun, megszűnik az egészségtelen városbaözönlés. Most is a városokban épülő házaknak adunk 30 éves adómentességet. A falvakban építkezők nem részesülnek ebben a kedvezményben. Nem lenne okosabb megfordítva intézkedni?!

Ne bántsd a tőkét!

A nagybankok egymásután teszik közzé mérlegeiket a mult üzletéről. Ragyogó eredményeket értek el. Még a jó békeidőkben sem volt ennyi nyereségük. Ha az ember csak a bankok jólétét és pompás nyereségeit nézi, azt himé, hogy ebben az országban soha nem volt ilyen nagy gazdasági fellendülés. Paradicsomi boldogság van Magyarországon, ahol tejjel-mézszel folyó Kánaán világát élék az emberek. De valahogy ugy van, hogy, minél jobban megy a nagybankoknak, annál szomorúbb a sora a gazdának, iparosnak és értelmiségnek. Nem csoda, ha Vass miniszter kifakadt a bankok ellen. Megértjük, ha a pénzügyminiszter viszont azt mondja, hogy ne bántsuk a tőkét. Csak azt nem értjük, hogy ugyanazok az ujságok, amelyek dicsőítik a nagybankokban levő nagytőkét, folyton támadják a szövetkezetekben levő kistőkét. Vagy a tőkét, amely a kisembereké, szabad bántani?! Hol itt a sokat hangoztatott „demokrácia“? Ugyan miért védik a tőkét, mikor a bankban van s miért támadják, mikor a kis emberek szövetkezeteiben van?! Olvasóink talán meg tudják fejteni az egyenlőség és testvériség szép hónapjában . . .

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA“
hajnövesztő

egyszermind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legfőkéletesebb gyógyszer.

„GAMMA“
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a lefakadott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464-71

Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár látnivalói.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március 21—25-ig rendezi meg az országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt és ezzel egyidejűleg tartja a szokásos tavaszi gazdahétet. A gazdahét és a kiállítás részletes programja a következő:

Március 20-án, délelőtt féltíz órákor a tejtermékeket bírálják el, délután négykor pedig a kiállítás sajtóbemutatója lesz. Félőtkor egyesületi tanácsulást tart az OMGE.

21-én reggel nyolc órákor megnyílik a kiállítás, amely egész nap megtekinthető. Fél kilenc órákor kezdődik a tenyészállatok bírálata. Délután öt órákor a közzgazdasági és az üzemi szakosztályok tartanak együttes ülést a Köztelken.

22-én, délelőtt tíz órákor történik a kiállítás ünnepélyes megnyitása s utána a díjazott szarvasmarhákat és lovakat vezetik elő. Délután három órákor lovasmutatványokat rendeznek és a kiállított fogatokat hajtják elő. Délután félhatkor az állattenyésztési szakosztály tart ülést a Köztelken.

A kiállítás többi napján délelőttönként tíz órákor a díjazott állatokat vezetik elő, délután három órákor pedig a lovasmutatványok kezdődnek.

23-án, délelőtt féltizenkettőkor az OMGE igazgatóválasztmányja tart ülést a Köztelken, délután négy órákor pedig a *Mangalicatenyésztők Országos Egyesülete* tartja közgyűlését, míg félhatkor este a tejgazdasági bizottság ülésezik.

24-én, vasárnap délelőtt a gazdatisztek tartanak ülést a Köztelken.

25-én, hétfőn, délelőtt tíz órákor méhészgyűlés lesz a Köztelken, délután pedig bezárják a kiállítást.

A kiállítás csoportjai:

A tenyészállatkiállításon kívül a *vetőmag- és terménykiállítás*on részt vesznek az összes nagyobb növénynevelő és magtermelő gazdaságok és telepek, valamint több nagy magkereskedelmi vállalat. Külön pavilonban fognak kiállítani a műtrágyagyárak, nemkülönben a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete*.

A *tejgazdasági* kiállításon részt vesznek: számos jeles tejgazdaság, több nagy tejkereskedelmi és tejfeldolgozó vállalat, az ismert nevű vaj- és sajtgyárak, a tejszövetkezetek, az Országos Tejpropaganda Bizottság és a M. Kir. Tejtermékellenőrző Állomás.

Az újonnan épült csarnokok egyikében az *élelmiszer- és borkiállítás* nyert elhelyezést, amelyben a finom hentes- és húsrázipar, gyümölcs- és huskonzervipar, a malomipar, továbbá a méhészeti termékeket mutatják be a borkiállítással és borkóstolóval kapcsolatban. Egy másik új csarnokban a *szövetkezeti központok*, a Hunga, az OKH, a Gazdák Biztosító Szövetkezete és a Faluszövetség mutatják be működésük eredményeit. Ugyancsak itt nyer elhelyezést az *állattenyésztő egyesületek* és a *vármezei gazdasági egyesületek* tanulságos csoportos kiállítási anyaga is.

Az új löstálló mellett épült pavilonban a *házipar, gyógyáru- és kender- és lenipar*, továbbá a *selyemhernyótenyésztés* nyer bemutatást nagyon értékes és tanulságos anyaggal. Egy másik csarnokban a *mezőgazdasági kamarák* csoportos kiállítás

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

keretében mutatják be a mezőgazdasági kultúra fejlesztése körül kifejtett munkásságuk eredményeit és eszközeit. Különös érdekessége az idei kiállításnak a *m. kir. dohánygyövedék* kiállítása, amely a dohánygyártmányokon és dohánylevél-mintagyűjteményeken kívül a cigarettagyártást és csomagolást üzemből is bemutatja. Újonnan épült csinos erdei házban nyert elhelyezést az *erdészeti kiállítás* is, amelynek keretében a földművelésügyi minisztérium erdészeti osztálya a fásítás gondolatát óhajtja népszerűsíteni.

Az *állami kísérletiügyi intézmények* csarnokában, értékes és nagy érdeklődésre számot tartó kiállításokkal ugyazólván mindegyik mezőgazdasági kísérleti intézetünk részt vesz. Ugyancsak igen gazdag és tanulságos anyagot ölel fel a földművelésügyi minisztérium szakoktatási csarnoka, amely a *szakoktatási intézmények* sokoldalú kiállítását mutatja be.

A mezőgazdasági *gép- és eszközkészítés* ez évben még a mult évinél is gazdagabb anyaggal szerepel. Örvendetes fejlődést mutat a mult évben először rendezett *autókiállítás* is, amelynek keretében személyszállító- és teherautók egyaránt bemutatásra kerülnek.

Egyik legtanulságosabb látnivaló: a Faluszövetség kiállítása.

A kiállítás — mint említettük — nemcsak a mezőgazdasági termelés ágaát mutatja be, hanem a magyar mezőgazdasággal és a magyar faluval összeköttetésben álló összes magyar agrár-intézmények, iskolák és testületek tevékenységét is felöleli. Természetes tehát, hogy nem hiányzik onnan a *Faluszövetség* sem, mely közel tíz esztendő megfeszített, áldozatos és sikeres munkájával a magyar népet a mezőgazdasági életben gazdag munkája után joggal hivatkozhatják a magyar falvak és a magyar nép bizalmára.

Ezt a tizesztendő munkát és tevékenységet mutatja be a legújabb kiállítási eszközök segítségével a Faluszövetség, melynek kiállítási osztálya hónapok óta, megfeszített munkával dolgozott azon, hogy a kiállított anyag méltón mutassa be a Szövetséget, mely maga is *szépen látványos falufejlesztési és kulturális kiállítást* rendezett.

A *Faluszövetség* csoportja az agrárintézmények új épületében, a nagy szarvasmarhastállók és a kiállítási iroda között el-

Fennáll 55 év óta!

Fennáll 55 év óta!

MAUTHNER MAG

A LEGJOBB!

MAUTHNER ÖDÖN magtermelő és magkereskedelmi r.-t.

Központ: Rottenbiller-utca 33.

BUDAPEST

Fiókiüzlet: Kossuth Lajos-utca 4.

Legkiválóbb minőségű gazdasági magvak.

Telefon:
József 463-68

Fajtiszta, legmagasabb csiraképességű konyhakerti és virágmagvak.

Sürgőnyeim:
MAUTNEREK

Diszesen kiállított képes új főárjegyzék ingyen és bérmentve.

terülő téren felállított épületben nyert elhelyezést. E kiállítási csarnokban többi agrárintézményeink mellett a csarnoknak a bejáratnál szemben fekvő frontján van a Szövetség kiállítása, mely három oldalú falterületet vesz igénybe. A csoport közepén ügyesen és ujszerűen, a legújabb külföldi kiállítási rendszerek alapján összeállított csoportosításban látható a Szövetség működése. Egy külön térkép a Faluszövetség tőrzstagjainak, tag-egyesületeinek és helyi szervezeteinek elterjedését mutatja a csonka ország területén, egy másik térkép a Faluszövetség kiállítását szemlélteti. Nagy feltűnést és tetszést arat a Faluszövetség által tervezett mintafalu színes madártávtulati képe. Tudvalevő, hogy e mintafalu-tervezet alapján építi a békésme-

gyel Csabacsüd község. Ezenkívül tizenhat szebbnél-szebb, igen érdekes összeállítású szemléltető táblázat (grafikon) dolgozza fel a Faluszövetség gazdasági, kulturális és társadalmi működését. E grafikonok egészen ujszerű, mindenki által könnyen megérthető módon mutatják be a szükséges adatokat. Végül szótöven eredeti fényképfelvételek gyönyörködteti a nézőt, melyek a Szövetség különböző gyűléseiről, ünnepegeiről és kiállításairól készültek.

A Szövetség igen szép kiállítási anyagát Nagy Sándor igazgató irányítása mellett Radnóti István titkár, László József, Huszti Zoltán mérnökök, Vranovits Imre, Nagy Gizella, Futter Teréz és Bobó Klára tisztviselők állították össze.

A pénzügyminiszter adócsökkentő és adókönnyítő javaslatai.

A „Falu“ Országos Földmivesszövetség sikere az adópanaszok orvoslása terén.

Egy esztendeje múlt, hogy a „Falu“ Országos Földmivesszövetség megrendezte a Községek Első Országos Kongresszusát, mely valóban a magyar falvak első döntő sulyu megmozdulása volt.

A kongresszus gazdag tárgysorozatának, mely a falusi élet minden vonatkozását felelelte, egyik legnagyobb érdeklődéssel várt pontja volt Jakabházy János dr. ügyvédnek, a Faluszövetség jogtanácsosának előadása, melyet Adóügyek, behajtás, zálogolás címmel tartott meg.

Az előadó nagyszabású tanulmányában teljes részletességgel és a gyakorlati élet tökéletes ismeretével sorolta fel a falusi nép jogos és sulyos adópanaszait, kitűnő érzékkel mutatott reá a helyzet megjavításának módjaira és az előadáshoz fűzött határozati javaslatában erőteljesen sürgette a sérelmek orvoslását. Az előadás rendkívüli sikert aratott és a kongresszus egyik legnagyobb eseményévé vált. A kongresszus elnöksége a határozati javaslatot — a többi határozati javaslattal együtt — természetesen nyomban felterjesztette a kormányhoz.

A kongresszus óta elmúlt egy esztendő és ezalatt a pénzügyminiszter személyében is változás történt: Bud helyét a nagy Wekerle fia: Wekerle Sándor foglalta el.

Az új pénzügyminiszter most tárta a közvélemény elé programjának tükrét: a költségvetést és ugyanakkor hat adócsökkentő és adókönnyítő törvényjavaslatot adott az országnak, de legelsősorban a gazdatársadalomnak. Ezeknek a törvényjavaslatoknak lényegét, jelentőségét és a falusi étellel való kapcsolatait alább magyarázzuk olvasóinknak. Mielőtt azonban sort kerítünk reá, néhány fontos megállapítást kell tennünk.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a Községek Első Országos Kongresszusának fentemlített határozati javaslatát csaknem teljes egészében magáévá tette és most benyújtott törvényjavaslatait a határozati javaslat szellemében, az ott elhangzott kívánások alapján alkotta meg.

A pénzügyminiszter urnak ezért a megértésért a

gazdatársadalom a legteljesebb köszönettel adózik; örömmel üdvözi a gyakorlati élet jogainak oly régóta sürgetett elismerését; megnyugvással fogadja a pénzügyminiszter urnak azt az őszinte törekvését, hogy a falusi nép során könnyítsen és mindezek alapján bizalommal tekint további működése elé.

Ugyanekkor azonban reá kell mutatnunk arra is, hogy a „Falu“ Országos Földmivesszövetség nagyszerű sikereinek számát ujra szaporította és ismét beigazolta, hogy a falusi nép érdekeinek leghívottabb védelmezője. A Szövetség éber készségét, meg-megújuló harcos munkáját, hatalmas összefogó erejét és védő pajzsát egyetlen pillanatra sem nélkülözheti a kiszolgáltatásadalom.

A Szövetségnek az adókönnyítés terén elért nagy sikerében természetesen osztozik Jakabházy János dr., a Szövetség kitűnő jogtanácsosa is, aki előadásában és határozati javaslatában ellenállhatatlan erővel juttatta érvényre az adópanaszok orvoslásának szükségességét.

A pénzügyminiszter adócsökkentő és adókönnyítő törvényjavaslatainak magyarázata itt következik:

Az állatforgalmi adó megszüntetéséről, a hus után fizetendő forgalmi adóról és a marhalevelek illetékéről szóló törvényjavaslat.

Az állatforgalmi adót a pénzügyminiszter egészen eltörölni javasolja. Ugy, hogy ha az országgyűlés ezt a javaslatot elfogadja és törvény lesz belőle, az állatforgalmi adó minden vonatkozásában egyszerűságszerűen megszűnik.

A marhalevel kötelezettsége alá eső állatoknak közfogyasztás céljára való levágása alkalmával 4,3% husforgalmi adót állapít meg a pénzügyminiszter. Ez azt jelenti, hogy szarvasmarha, bivaly, ló, őszvér, szamár, sertés, juh és kecske levágása alkalmával kell husforgalmi adót fizetni. Tehát, ha a gazdák a gazdaság folytatásához szükséges állatokat vásárolnak, vagy pedig kivétel céljára adják el állataikat, ugy nem kell állatforgalmi adót fizetniök. Örlési könnyebbség lesz ez a gazdaságközönségre nézve, mert ismerjük jól azt a sok herce-hurcát, ami vásárok alkalmával a passzusok megszerzését ugyszólván lehetetlené teszi. A gazdasági eselődök konvenciójára felhasználott hus, zsír és szalonna mentes lesz a husforgalmi adó alól. A kényszerelvágások után aszerint kell, vagy nem kell husforgalmi adót fizetni, hogy vágás után az állatot magánfogyasztásra fel lehet-e használni vagy sem? A husforgalmi adót a vágató állat tulajdonosa fizeti. Tehát nem az állattenyésztő vagy állattartó, hanem az, aki az állatot levágatja és feldolgozza. Ezért a marhalevelekre mindig rá kell vezetni a tényleges vevő nevét és amennyiben ez nem történnék meg, vagy hamis névre iratnék át az állat, ugy az előző tulajdonos lesz köteles fizetni az adót. Ez esetben még büntetés uton is el lehet járni az eladó ellen. A husforgalmi adó az élő állat teljes értéke után fizetendő. A vételárat vagy a forgalmi értéket a vágás alkalmával kell bejelenteni. A lovak levágása minden esetben mentes még ezen husforgalmi adó alól is, mivel a ló husát a szegényebb néposztály fogyasztja és így a pénzügyminiszter még a husforgalmi adó elengedésével is olcsóbbá kívánja azt tenni.

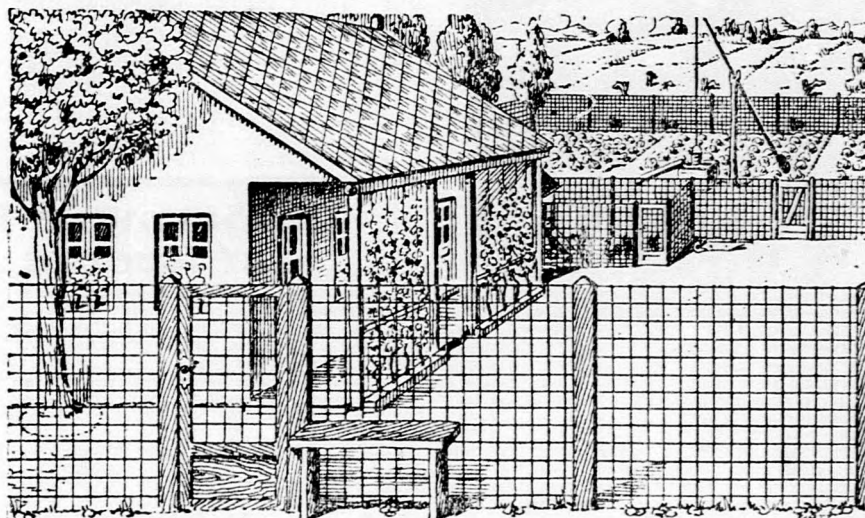
A marhalevelek illetékét is az egységesen kívánja a pénzügyminiszter rendezni, miárt is az a javaslata, hogy minden eddigi törvénytől és rendelettől eltérően minden juh, kecske és félévesnél fiatalabb malac után tíz fillér, minden félévesnél idősebb vagy házott sertés után hatvan fillér, minden két évesnél fiatalabb ló, szarvasmarha vagy bivaly után, továbbá a korukra való tekintet nélkül minden szamár vagy őszvér után

A Faluszövetség egerszólai fiókjának vezetősége.

Rendes a házatája, ha **HAIDEKKER HUNGÁRIA**-fonattal keríti be.

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.

Okvetlenül kérje képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk ingyen!

Egyedüli gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR** sodronymű-, vasbutor- és láncgyár ● BUDAPEST, Ullői-ut 48/27.

katvan fillér, minden két évesnél idősebb szarvasmarha vagy bivaly után egy pengő és végül minden két évesnél idősebb ló után két pengő lesz a marhalevél illetve. Egyébként a marhalevelek kiállítására vonatkozólag az eddigi szabályok maradnak érvényben.

A földadó, jövedelemadó és vagyonadó módosítására vonatkozó javaslat.

A pénzügyminiszter azt javasolja a képviselőháznak, hogy a földadót 1930. évi január hó 1-től számítva az eddigi 25%-os adókulcsról 20%-osra szállíthassa le. Tulajdonképpen ez volt a régi adó kulcsa is az 1900-ik évben hozott törvény alapján, csak a rendkívüli idők követelték meg, hogy a törvényhozás kénytelen volt a 20%-os adókulcsot 25%-osra felemleni, vagyis 20%-al több adó terhelte a mezőgazdákat. A pénzügyminiszter most vissza kíván térni a régi, békebeli megállapításra.

Ami pedig a jövedelmi- és vagyonadó újabb tervbevetett szabályozását illeti, a pénzügyminiszter adómentesnek kívánja tekinteni mindazokat, akiknek jövedelme az ezer pengőt nem haladja meg. Azok a magánalkalmazottak is mentesek a jövedelemadó alól, akiknek jövedelme a 3600 pengőt nem haladja meg. A javaslat segíteni kíván a többgyermekes családokon, miért is a létminimum két-hat gyermek után gyermekeként száz-száz pengővel emelkedik, a hetedik és minden további gyermek után pedig kétszáz-kétszáz pengővel. Vagyis, ha egy családapának öt gyermeke van, az esetben nem 1000 pengő az adómentes jövedelem, hanem 1400 pengő. Egy nyolcgyermekes családapánál pedig 1000 pengő helyett 1900 pengő lesz a létminimum. Igaz ugyan, hogy ez az engedmény a gyermekevel-tetési költségekkel még nincsen arányban, de egyelőre az állambiztosítás helyzete több engedményt nem bír el.

Eddig 6000 pengő adóalap esetén úgynevezett adórögzítés volt, vagyis az adózóknak nem kellett évenként újabb bevallásokat adni és az adóhatóságoknak nem kellett az adókat minden évben újabb megállapítani. Ez a rendszer mindenestre sok előnyt jelentett egyrészt az adózó felekre, másrészt az adóügyi hatóságok munkájára nézve. A pénzügyminiszter már a folyó évben kiadott egy rendeletet, amely szerint a 6000 pengős adóalapot 10.000 pengőben jelölte meg arra nézve, hogy újabb kivételek ne történjenek, hanem ha valakinek a vagyoni és jövedelmi viszonyaiiban lényegesebb változás nem történt sem a javára, sem a terhére, úgy 10.000 pengős adóalap legyen megörögzítve, mindaddig, amíg nagyobb eltolódás nem mutatkozik a jövedelmi és vagyoni viszonyaiban. Ha az adóügyi hatóságok azt állapítják meg, hogy valakinek a 6000 pengőt 10%-kal

megaladó jövedelme van, az esetben joga lesz újabb bevallást kérni és az adót újabban megállapítani. Viszont az adózó félnek is jogában áll újabb kivételt kérni, ha jövedelme a múlt évihez képest 10%-kal vagy annál nagyobb arányban csökkent.

Ha a jövedelem, illetve a vagyon az adózó fél akaratától függetlenül tartósan oly módon csökkent, hogy a hátralékos adótartozását még méltányos részletekben sem tudja kiegyenlíteni, az esetben a jövedelem vagy vagyonvesztést előidéző eset bekövetkezése utáni időre járó adó egészben vagy részben elengedhető. Ha pedig az adózó halála vagy más egyéb körülmények folytán a jövedelemforrás vagy vagyon teljesen elvészett, úgy kivételesen az egész adóhátralék törölhető.

A közadók kezelése, a késedelmi kamatok számítása és zálogolás.

A pénzügyminiszter azt javasolja, hogy az az adózó fél, aki adótartozását minden negyedév második hónapjának 15-étől kezdődőleg három hónapon belül befizeti, úgy csak évi 6%-os késedelmi kamatot tartozik fizetni az eddigi 12% helyett. Természetesen, ha valaki még ezt a határidőt sem tartja be, az esetben a régi 12%-os késedelmi kamatot fizeti. Továbbá azt az engedményt kívánja tenni, hogy ha valamelyik adózó polgár évi adója 200 pengőt nem halad meg és ezt a 200 pengőt legkésőbb az év végéig befizeti, úgy csak 6%-os késedelmi kamatot számítható a terhére. Ha pedig az évi adója a 200 pengőt meghaladja és az adózó fél ezt a tartozását az esedékesség napjától számítva legkésőbb három hónapon belül befizeti, úgy megint csak 6%-os késedelmi kamatot lesz köteles megtéríteni. Jogában áll minden adózó félnek az évi adóját havi részletekben fizetni és ez esetben késedelmi kamatot felszámítani nem szabad.

Újabb rendelkezést kíván a pénzügyminiszter életbeléptetni aziránt is, hogy évi 6%-os késedelmi kamattal fizetés mellett részletfizetés, illetve fizetési halasztás legyen engedélyezhető azoknak hat hónapra, akiket nagyobb elemi vagy egyéb csapások értek. Ilyen esetekben az illetékekre nézve egy évre, esetleg egy évnél hosszabb időre is halasztás adható, ha a kérdéses illeték kulcsa 5%, ha pedig a fizetendő illeték kulcsa 5%-nál is nagyobb, úgy fizetési kedvezmény adható négy évi időtartamra is.

Az adóbehajtási illeték eddig 4% volt, ezt most 3%-ra csökkenteni kívánja a pénzügyminiszter, míg zálogolás esetén az eddigi 6% helyett 5%-os illetéket javasolt megállapítani.

Sűrű panasz tárgya volt az, hogy az adóbehajtás alkalmával a lefoglalt ingóságokat minden különösebb ok nélkül elszállították az adózó fél lakásából, vagy helyiségeiből. Idevonat-

Zalasabari gazdák.

közölg is rendelkezik a javaslat oly értelmében, hogy a lefoglalt zálogtárgyak rendszerint csak az esetben vehetők hatósági őrizet alá, vagyis az esetben szállíthatók csak el, ha *alapos gyanu merül fel arra nézve, hogy a lefoglalt ingóságok az adózó félnél nincsenek kellő biztonságban vagy sikkasztás veszélyének vannak kitéve.* Ha azonban ilyen gyanu nincs, úgy a lefoglalt ingóságok az adózó fél birtokában hagyandók. A lefoglalt ingó csak az esetben szedhetők össze, ha az árverést meg kell tartani. De ez is csak az árverés előtt egy-két nappal eszközölhető.

Végül javasolja a pénzügyminiszter, hogy a *községekben és körjegyzőségekben az adóügyi teendőket a községi vagy körjegyző lássa el, azokban a községekben pedig, ahol községi adóhivatal van, a községi adóhivatali vezető önálló jegyző fogja az adóügyi behajtás körüli teendőket végezni.*

Mit kell tudni a gazdasági cselédek balesetbiztosításáról?

A gazdasági cselédek baleset ellen való biztosítását a törvény kötelezővé teszi. A biztosítás úgy történik, hogy a cselédeket évenként hivatalosan összeírják, a gazda pedig a kivetett díjat, *ami cselédenként 1,4 pengő befizeti.* Az összeírást a községi előjáróságok fogatosítják. Ezzel tehát a gazdának semmi különösebb gondja nincs. Az összeírás megtörténte azonban még nem jelenti a biztosítás létrejöttét. Nem elég a gazdasági cselédeket bejelenteni, hanem *éppen olyan fontos a díjakat legkésőbb április 1-ig befizetni.* A gyakorlatban előfordul, hogy az előjáróságoknak nincs összeíró és kivetési listájuk. Erre azonban hiába hivatkoznak a gazda, hogy késedelmes fizetését mentse. Az előjáróságnak ugyanis a közadók átvételére jogosult tagjai *listajrom hiányában is kötelesek a gazdák hozzájárulási díját átvenni és nyugtatni.* Ha a gazda az összeírás után új cselédet fogad, ennek szolgálatbalépését követő tizenöt napon belül az előjáróságnak a cselédüknyir bemutatása mellett *jelentést tartozik adni.* Ugyancsak tizenöt napon belül jelentendő a cselédváltás is. Ilyenkor, ha a gazda bizonyítja, hogy az új cselédet az összeírásba felvett cseléd helyébe fogadta fel és a régi cseléd után a hozzájárulási díjat már befizette, az új cseléd után nem kell fizetnie. Ha ellenben a régi cseléd után még nem fizetett, a díj a bejelentéskor azonnal esedékessé válik.

Tudvalevő, hogy a törvény helyes értelmezése szerint az ugynevezett „sommás munkások”, „idénymunkások” a legtöbb esetben gazdasági cselédek („nyári cselédek”). Jogi szempontból ugyanis nem a használt elnevezés, hanem az a lényeges, hogy a sommás miként szerződött. Ha szerződése kimeríti a gazdasági cselédszerződés törvényes fogalmát, vagyis, *ha valamely gazdaságban legalább is egy hónapon át tartó személyes és folytonos szolgálatokra bért (és pedig nem naponkénti díjazásért, vagy részért) szerződött, gazdasági cselédnek kell tekinteni.* Minthogy az ilyen sommások az összeíráskor rendszerint még nincsenek szolgálatban, a munkaadó gazda köteles őket a szolgálatbalépést követő tizenöt nap alatt az előjáróságnak szóval, vagy írásban, a szerződés bemutatása mellett bejelenteni. A bejelentéskor azonnal lefizetendő a hozzájárulási díj, amely

a hét hónapnál hosszabb időre szerződött sommások után fejenként évi 1,4 P, a rövidebb időre szerződöttek után évi 1,20 P.

A munkaadó gazdának a gazdasági cselédek kötelező balesetbiztosítása körüli felelőssége kettős: *vagyoni és büntetőjogi.* Egyrészt köteles a gazda a cselédnek, vagy jogutódainak mindazt a kárt megtéríteni, amit a biztosítás emuláztatása folytán szenvedtek. Ha a cseléd a baleset következtében rokkantává vált, ez a kártérítési kötelezettség rendkívül súlyos anyagi terhet jelent. Másrészt az a munkaadó, aki gazdasági cselédjét a „hozzájárulási díj kivetése elől eltitkolja, vagy más módon elvonja”, *kihágást követ el, amiért 5—600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik és ezenkívül kötelezik a be nem fizetett hozzájárulási díjak megfizetésére is.*

Rothermere lord azt üzenfe...

Rothermere lord, a magyarság önzetlen barátja, ismét üzenetet küldött a magyar népek. Az üzenet március hó tizenötödikére, a nemzeti ünnepre érkezett hozzánk és a következőképpen hangzik:

— Annak a napnak évfordulóján, amelyen Petőfi lelkesítő költeménye a magyar nemzetet történelmi szabadságharcára ébresztette fel, minden magyar hazafi szívére a remény kell, hogy dobogtassa. Súlyos idők ezek Magyarországra, amelyet inség, igazságtalanság és családás suttjának súlyos kézzel. A magyar nép azonban, amelyet eseményekben gazdag ezeréves történelmének kudarcai sohasem törtek meg, nem fogja reményét veszíteni, az alig tíz év előtt elkövetett országcsonkítás hatása alatt sem. De azután ennek a tíz esztendőnek két legutóbbikában igen nagy volt a haladás a Trianonban elkövetett igazságtalanságok jóvátétele terén is. Minden egyes új hónappal az elkövetett igazságtalanság tudata jobban és jobban hatol be a művelt világ lelkiismeretébe. Szilárdan meg vagyok győződve, hogy ha Magyarország határozottságot, bölcsességet és türelmet tanusít, akkor rövidesen bekövetkezik az az idő, amelyen a szabadság napjára úgy fog tekinteni, mint ujjaszületésének kezdetére!

A magyar nép köszönettel fogadja a nemes lord üzenetét és azt kívánja, hogy minél előbb megvalósuljon minden magyar legszentebb vágya: *Nagymagyarország feltámadása!*

A szabadság napjának ünnepe

Az egész ország lakossága bensőges ünnepségek keretei között emlékezett meg március 15-ikéről, a szabadság felvirradásának napjáról. A lélekemelő ünnepségek között első hely illeti meg a fővárosban lezajlott szabadság-ünnepet. Budapest főiskolás és egyetemi ifjúsága hatalmas csoportokban vonult fel március 15-ikén a Szabadság-téren felállított Irredenta-szobrokhoz, ahol az egyes diákszövetségek szónokai emlékeztek meg a nagy nap jelentőségéről. A diáksereg az elszakított területek szobraira és Kossuth Lajos szobrára koszorú helyezett, majd a budavári honvédelméket koszorúzta meg. Dél előtt a pesti Vigadó nagytermében ünnepi díszgyűlés volt. Délután a Nemzeti Múzeum előtt folytatódott az ünnepség; majd az egyetemi ifjúság a Petőfi-szoborhoz vonult, ahol a főváros polgárságával együtt a szabadság lánglelkű költőjének, Petőfi Sándornak emlékéből merített erőt.

A Magyar Revíziós Liga déli tizenkét óraker a Szabadság-téren rendezett országos revíziós ünnepséget. A keresztény szocialista munkások pedig a délután folyamán díszelődést rendeztek a Nemzeti Színházban; amikor is Herzeg Ferenc „A hid” című nagyszerű darabját adták elő.

A hozzánk beérkezett jelentések szerint az ország népe, mint egy ember ünnepelte meg mindenütt március 15-ikét, a magyar szabadság nagy napját és az ünneplések szónokai az új magyar szabadság: *a Szent István király által megteremtett Nagymagyarország eszményét jelölték meg a jövőendő törekvések szent céljául.*

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház március hó 11-iki, hétfői ülésén folytatták a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat általános vitáját. Petrovác Gyula felszólalása után Apponyi Albert gróf mondott nagyszabású és maradandó hatású beszédet.

Apponyi Albert gróf felszólalása.

— A törvényjavaslat — mondotta többek közt — a közigazgatás alapbajait nem orvosolja. A hivatali szervezetet nagyjában olyannak hagyja, mint azt az 1886. évi törvény megalkotta. Már pedig közigazgatásunk legsúlyosabb bajai nem orvosolhatók másképpen, mint úgy, hogy ezeket a hivatali szerveket alaposan átalakítjuk. A főispáni intézmény, ahogyan ma fennáll, teljes ellentétben van azzal az elgondolással, amellyel egy politika-mentes közigazgatásnak birtania kell. A főispán szimbóluma a pártpolitikai szempontoktól átitatott közigazgatásnak. Ezt feltétlenül ki kell küszöbölni.

— A mai közigazgatás egész tisztviselőt kíván, olyat, akinek biztos a helyzete. Nagyon ajánlom a miniszter figyelmébe, hogy az életfogytiglan való kinevezéssel állandóságot lehet adni a tisztviselőnek.

— Igen helyesnek tartom a javaslatban helyet foglaló kisgyűlést, helyes lépés ez a közigazgatás teljes reorganizációja felé. Szerencsés gondolatnak tartom az egyetemes felelősséget, az eddigi egyéni felelősség helyett. Általában a multból fenntartanék mindent, ami életképes, de kiküszöbölnék mindent, ami idejét mult.

— A virilizmussal kapcsolatban ki kell jelentenem, hogy a mi gazdasági és társadalmi viszonyaink közepette elkerülhetetlen a viriliztációnak a törvényhatósági bizottságba való bekerülése. A javaslat szerint a törvényhatósági bizottsági tagok kétötödét választják az összes választók sorából, háromötödét pedig részben érdek-, részben szakképviselvek útján töltik be. Én ezt az arányt megváltoztatnám és helyette a bizottsági tagok háromötödét választanám és elég volna egyötöd az érdekképviselvekből. Az Istenért, ne féljünk olyan rettenetesen mindentől, mi a néptől jön!

— Én nem vagyok hajlandó szavazati jogot adni az állami tisztviselőknak az autonómiában. Szükséges az, hogy ott legyenek, felvilágosítást adjanak, a jelenlétük elkerülhetetlenül fontos, de szavazati jogot nem szabad nekik adni, hiszen az állami tisztviselők nem annyira függetlenek, mint a törvényhatósági bizottságok többi tagjai.

POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . .	már P 7.90-től
Harmonikák . . .	már P 7.80-tól
Citerák . . .	már P 11.80-tól
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-tól
Gramofonok . . .	már P 29.50-től

60 oldalas új diszféárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD
HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

— Helytelennek tartom, hogy a nőknek nem adnak passzív választójogot a megyei bizottságokban is. Helytelen az az elgondolás, amely szerint a nők a képviselőház tagjaként megfelelhetnek, ugyanakkor azonban nem lehetnek tagjai a megyei bizottságoknak. Kívánom tehát, hogy a nőknek egyenlő legyen a passzív és aktív választójoguk a férfiakéval.

— A javaslatot mindemellett olyannak tartom, amelyre az ország fejlődése szempontjából szükség van. A javaslatnak számos olyan intézkedése van azonban, amelyet ki kell küszöbölni.

Apponyi gróf nagy tetszéssel fogadott beszéde után Malasits Géza szociáldemokrata szólalt fel, aki a javaslatot nem fogadta el.

Nők is lehessenek bizottsági tagok.

A március hó 12-iki, keddi ülésen, a törvényjavaslat folytatódó vitája során Kossalka János keresztény gazdasági párti képviselő, a nők passzív választójoga mellett foglalt állást; Fábrián Béla demokrata nem fogadta el a javaslatot.

Bárány Sándor egységspárti képviselő azt hangsúlyozta, hogy a javaslat igenis alapul szolgálhat a demokrácia további kiépítésének. A szak- és érdekképviselvek bevonása szerinte emelni fogja a vármegyéik színvonalát. A felosztási jogtól nem fél, mert nem hiszi, hogy a politikában olyan kormányzat akadna, amely tisztán politikai okokból, ehhez a fegyverhez nyúlna. A javaslatot elfogadta.

Baracs Marcel demokrata, bár elismerte, hogy a javaslatban sok „szép részlet“ van, nem fogadta el.

A március hó 13-iki, szerdai ülésen a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatához Viczián István egységspárti képviselő szólott hozzá. Megcáfolta a régi

CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.

PETROLEUMTRAKTOROK

SZÁNTANAK, CSÉPELNEK, ARATNAK, DARÁLNAK, VONTATNAK.

MINDEN TALAJON,
MINDEN IDŐBEN,
MINDIG ÜZEMBIZTOSOK.

PROSPEKTUS KAPHATÓ!

VEZÉRKÉPVISELET:
STEYR MŰVEK RT.
BUDAPEST, VI.,
LEHEL-UTCA 25

A Faluszövetség tisztaügyi fiókjának vezetősége.

közigazgatás ellen elhangzott vádakát és a régi vármegye jellegének megóvását ajánlotta. A javaslatot elfogadta.

Ezután félbeszakították a javaslat vitáját és *Wekerle Sándor* dr. pénzügyminiszter mondotta el hatalmas expozéját, melyet lapunk más helyén ismertetünk.

A pénzügyminiszter beszéde után *sokorópátkai Szabó István* intézett interpellációt a kereskedelemügyi és földmivvelésügyi miniszterekhez a *győri hetivásár* ügyében. Győrről ugyanis szerdán és szombaton tartották a hetivásárt, most pedig hétfőre és csütörtökre akarják áthelyezni. Ezt helytelennek tartja, mert Győr ipari város lévén, az embereknek szombaton van pénzüik, amikor is közvetlenül a termelőktől vásárolhatnak olcsóbban.

A március hó 14-iki, csütörtöki ülés első szónoka *Jánossy Gábor* egységspárti képviselő volt, aki megállapította, hogy a javaslat többet nyújt, mint amennyit tőle vártak. A nőknek a választójogot megadná, de nem vinné be őket a politikába, hanem meghagyná mindannyiukat a családi körben. Ha rajta állana, törvényt hozna arról, hogy minden tizennyolc éves leányzó köteles záros határidő alatt férjhez menni. Ezt a kijelentését élénk derült-séggel fogadták a Ház minden oldalán.

A javaslat kielégítő alkotás.

Szilágyi Lajos felszólalása után *Jókai Ihász Miklós* üdvözölte a javaslatot, mert a mai kor követelményeinek megfelelően rendezti a közigazgatás feladatait. *Oberhammer Antal* elfogadta a javaslatot, de állást foglalt a nők választásának mellett.

Bottlik József felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a vármegye nem lehet megmerevedett intézmény. A javaslat számot vet a társadalmi, politikai és kulturális fejlődéssel, de figyelemmel van a hagyományokra is; éppen ezért a javaslat minden tekintetben kielégítő alkotás. A közigazgatás a multban a nemzeti szellem ébrentartója volt, annak kell lennie a jövőben is!

A képviselőház március hó 15-én, pénteken és március hó 16-án, szombaton nem tartott ülést.

A felsőház ülése.

A felsőház március hó 13-án, szerdán és 14-én, csütörtökön, ülést tartott, melyen letárgyalták és megszavazták a hivatalos statisztikai szolgálatról és a honvédség legénységi állományu egyéneinek és azok hátramaradottjainak ellátásáról szóló törvényjavaslatokat, majd áttértek a gyógyfürdő-törvényjavaslat tárgyalására. *József királyi herceg* a vita során azt a gondolatot vetette fel, hogy fürdőkórházat kellene létesíteni a közeposztály számára és a Balaton valamelyik pontját nemzetközi fürdővé kellene kifejlesztetni. *Gerlóczy Zsigmond* pedig ezt a célkitűzést megtoldotta azzal, hogy *Parádon* kellene fürdőkórházat létesíteni, ahol minden vármegye tíz-tizenkét ágyról gondoskodna, hogy az onnan származó törpebirtokosok és mezőgazdasági cselédek gyógykezeltethessék magukat.

A felsőház a gyógyfürdő-törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Berky Gyula visszalépett az Egységspártba.

Berky Gyula képviselő, aki 1928 január hó 15-én lépett ki az Egységspártból, az elmúlt héten megjelent *Bethlen István* gróf miniszterelnöknél és bejelentette a pártba való visszalépését. *Berky Gyula* egyidejűleg levelet is intézett a miniszterelnökhöz, melyben a visszatérést azzal indokolja, hogy a kormány legutóbb betervezett gazdasági és adópolitikai javaslatai aggodalmait eloszlatták; meggyőződést szerzett arról, hogy az adó- és államigazgatási hibák kiküszöbölésére a kormányzatban megvan a jószándék, végül a miniszterelnöknek a nemzeti függetlenség és a békerevizio kérdésében elfoglalt álláspontját elfogadja.

Az Egységspárt *Berky Gyula* visszalépését tudomásul vette.

Az Egységspárt értekezlete.

Március hó 13-án az Egységspárt értekezletet tartott, melyen *Erdélyi Aladár* a pénzügyminiszter expozéjával foglalkozott. Megállapította, hogy ez az első eset, amikor a pénzügyminiszteri expozé nem merült ki általános ígéretekben, hanem tényekkel jött. A pénzügyminiszter a kisemberek érdekeinek védelmében nagy lépést tett előre.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy az elismerő szavakban biztatást lát további működésére, de biztatást lát abban a tekintetben is, hogy szavaival az országban megromlott hangulatot jobb hangulattá fogják tenni.

A képviselők hosszasan ünnepelték a pénzügyminisztert.

Prakatur Tamás, a mohácsi képviselő meghalt.

Prakatur Tamás, Mohács országgyűlési képviselője, március hó 17-én hosszú szenvedés után elhunyt. *Prakatur Tamás* 1879-ben született Dályokon, sokáig kisgazda családból. Úgyvéri pályára készült és Mohácson nyitott irodát, ahol hamarosan feltűnt a város közéletében. A

Petroleum-kályha és közben is hor-do-zható, tiszta, üzem-bíztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyszíriert.

Petroleum-gyorsfűzők. — **Viharlámpek.** **Karbid.** — **Acetylénégők** és összes kellékek.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi fétáh csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-ut 53.
(Alapítva: 1884.)
(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

kommunizmus idején a megszállt területen nagy szerepet vitt a kisgazdatársadalom megszervezésében. Hazafias magatartása miatt a szerbek négyszer is bebörtönözték. 1920-ban Baranya vármegye kormánybiztos-főispánjának nevezték ki, 1921-ben a mohácsi kerületet kisgazdaprogrammal képviselte az első nemzetgyűlésen. Az 1926-iki választásokon egységespárti programmal másodszer választotta meg Mohács képviselőnek. A kisgazdatársadalom őszintén gyászolja benne egyik kimagasló vezérért.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az erdélyi magyarság máris csalódott Maniu kormányában.

Laár Ferenc udvarhelyi magyar képviselő egyik erdélyi magyar lapban cikket tett közzé, melyben megállapítja, hogy az erdélyi magyarság máris csalódott Maniu kormányában. Így például a választások után a román csendőrok megtorlóan léptek fel azok ellen, akik a magyar pártra szavaztak. A Székelyföld helyzete egyébként is kétségbeesítő: százszámra pusztá kenyéren tengődnek a magyar családok.

„Károlyi Mihály gróf egy nagy nemzet gyengeelméjű sarja!”

Berlinben az elmúlt héten gyűlést tartottak az olasz fasiszta rendszer és uralom ellenségei. A gyűlésen legnagyobb részben kommunista érzelmű munkások jelentek meg és a résztvevők között az átkos emlékü Károlyi Mihály gróf is megjelent. A hazaáruló gróf természetesen felhasználta az alkalmat arra, hogy Magyarország ellen minősíthetetlenül durva támadást intézzen, mely megérdemelt — sikert is aratott. A berlini nagy lapok ugyanis azt írják Károlyi grófról, hogy *tökéletesen levitézett ember, egy nagy nemzet elzúllott, gyengeelméjű sarja, akitől a német munkásság politikai tanácsot sohasem fog kérni.*

Emlékiratban tárjuk a Népszövetség elé a kisebbségek helyzetét.

Walkó Lajos külügyminiszter nyilatkozata szerint Magyarország április hó 15-ig emlékiratot nyújt be a Népszövetségnek ahhoz a bizottsághoz, mely a kisebbségi panaszok végleges megoldását előkészíti. Az emlékiratban a maga teljes valóságában feltárjuk a magyar kisebbség helyzetét, hogy a Népszövetség juniusi ülészakán tiszta képet alkothasson magának a magyar kisebbségek rendkívül kedvezőtlen helyzetéről.

A mexikói forradalom.

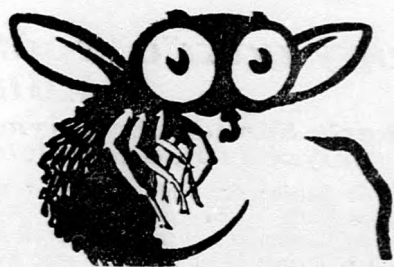
A mexikói forradalomról még mindig ellentétes híreket hoz a táviró. A kormány jelentései a felkelők csufos kudarcáról és a mozgalom teljes sikertelenségéről számolnak be, ezzel szemben a forradalmi csapatok nagy győzelmeket jelentenek a kormánycsapatok felett. Mindéből annyi bizonyosan igaz, hogy a kormánynak még mindig nem sikerült rendet teremteni az országban.

„Az olasz kormány a nép kormánya.”

Rómában az elmúlt héten tartották meg a fasiszta kormány első ötvenes gyűlését, melyen Mussolini olasz miniszterelnök mélyeséges határu beszédet mondott.

— Nem elég az, — hangsúlyozta többek közt a duce — ha egy kormány erős kézzel kormányoz, hanem a népnek tudnia kell, hogy kormánya oly férfiakból áll, akik megértik őt és segítenek rajta.

Mussolin beszéde befejeztével páratlanul lelkes ünneplésben részesítették.

FLY-TOX

a legelső és világhírű feregirtó-szer, mely az Embervédelmi Kiállításon is kitüntetéssel nyart

megöl

legyet, szunyogot, molyt, poloskát, svábbogarat, hangyát, bolhát, tetűt stb. Emberre és állatra veszélytelen, de biztos halál! férgekre és rovarokra

Nem mérgező! Nem hagy foltot!

Ügvetlen a **FLY-TOX** védőgyeire!

Niata kellemes Halála garantált!

Házirtásokban, gazdaságokban, tüzemekben nélkülözhetetlen

cca ¼ lit. üveg (1 drb szájfújatóval)	3.—
.. ½ .. bádogtartály	5.50
.. 1	10.—
.. 2	18.—
.. 5	40.—
Kézi permetező (nagyon gazdaságos)	3.—

Orvokdjunk utazatókötőt!

Mindenütt kapható!

Prospektust kívánára küld a magyarországi vezérképviselet

Révész Ernő és Társa

Budapest, V. Nádor-utca 30
Telefon: Lipót 998—25

„A magyar név mindig méltányosságot és lovagiasságot jelentett.”

Az elmúlt hét folyamán a genfi (Svájc) ujságíró egyesület Magyarország tiszteletére háromszáz teritékes vacsorát rendezett, amelyen Combes Eduárd, az ujságíró egyesület elnöke mondott beszédet. A szónok azt fejtette, hogy a svájciak mindig különös tisztelettel viseltettek a magyarok iránt és a két állam közötti kereskedelmi és gazdasági összeköttetés mindig nagyjelentőségű volt. Svájc mindig örömmel fogadta a magyar termékeket és a trianoni összeomlás után készséggel vett részt Magyarországi gazdasági felemelésében. „A magyar név — ugymond Combes — mindig a méltányosságnak és a lovagiasságnak kifejezője volt.” Jól esik tudnunk, hogy a genfi ujságírók egyesületének elnökében ismét szaporodott a lelkes magyarbarátok sora. Ha sok ilyen barátunk lesz, ugy hamarabb remélhetjük a magyar igazság kalászba szökkenését.

SZAKORVOSI RENDELŐ
Rendelés egész nap. VII. Rákóczi-ut I. em. 1. 32. (Rökussal szemben).

vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsanoltás.

Hogy gazdálkodik az állam az 1929—30. évi költségvetésben?

Wekerle Sándor pénzügyminiszter nagy beszéde az ország pénzügyi helyzetéről, a jövő feladatairól és a termelés átalakításáról.

Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter a képviselőház március 13-iki ülésén nyújtotta be az 1929—30. évi költségvetést és mondotta el hatalmas beszédét, melyben elsősorban is őszinte képet tárt az ország közvéleménye elé a csonka ország pénzügyi helyzetéről, majd megjelölte a jövő utját, irányt szabott a termelés politikájának, legvégül pedig egész sor adókönyvitő intézkedést jelentett be.

Az 1929—30. évi költségvetés mérlege így alakul:

Az állami közigazgatás összes kiadásai 920.8 millió, bevételei pedig 923 millió pengőre rugnak. A felesleg tehát 2.2 millió pengő.

Az állami üzemek 507.9 millió kiadásával 509.2 millió pengő bevétel áll szemben. Itt tehát 1.3 millió pengő a felesleg.

Végeredményben tehát az egész költségvetés 3.5 millió pengő felesleggel zárul.

A beruházásokra szánt összeg a költségvetésben 48.7 millió pengővel szerepel.

A pénzügyminiszter expozéját az alábbiakban ismertetjük:

A pénzügyminiszter beszéde.

— Talán felesleges is mondanom, hogy a kormány változatlanul azon az állásponton áll, hogy legelsőrendű feladatát képezi az államháztartás egyensúlyának minden körülmények között való megővése.

— Ha költségvetésünk egyes részleteinek vizsgálatába bocsátkozunk, akkor azt látjuk, hogy a személyi kiadások lényegesen emelkedtek. Emelkedtek pedig 7.5 millióval. Ez az emelkedés azért következett be, mert a törvényhozás már korábban több olyan rendelkezést hozott, amelyek folyamánként be kellett állania ennek az emelkedésnek. De emelkedett azért is, mert nem zárkozhattunk el attól, hogy a meglévő intézményeket megfelelő emberekkel lássuk el.

— A dologi és átmeneti kiadások 37.4 millió pengővel emelkedtek. A dohányjövédéknél 4.4 millió emelkedés van, a sójövédéknél 0.7 millió, az autótaknál 0.5 millió, a betegápolásnál 1.3 millió, a gyermekvédelem költségei 0.5 millióval emelkedtek, a Társadalombiztosítóhoz 1 millióval járult hozzá az állam, az export előmozdítására kétszer 0.4 milliót fordított, nagyobb tétel, 13.6 millió emelkedés, mutatkozik a honvédelmi tárcánál. Ez a többlet azért állott elő, mert a honvédség létszámát fokozatosan a trianoni szerződésben megállapított mértékre kívánjuk

felelmei. A békeszerződési terheknek van a szanálással kapcsolatban a jóvátételi bizottsággal történt megállapodás értelmében 1.2 millió emelkedés, míg a beruházásokat változatlanul harmincmillióval vettem fel.

— Ha az egyes tárcáknál a költségvetésbe felvett beruházásokat összehasonlítjuk az üzemeknél tervbe vett beruházásokkal, akkor azt látjuk, hogy a mi költségvetésünk tulajdonképpen ötvenkétféle millióval zárul.

Ami a bevételeket illeti, ebből a kerekben ötvenhárom millióból 9.5 millió az egyenes adókra esik, amiben már bent foglaltatik a földadónak négy millióval kisebb összegben való felvétele is. A forgalmiadóknál öt millió csökkenés van, azért, mert a forgalmi adók terén eszközrendő csökkentés rendeleti uton történik és ez a rendelet a napokban jelenik meg, mely szerint a havi háromszázalékos pótlékokat, amely esetleg 36 százalékos óriási pótléknak felelt meg, egy százalékra, vagyis évi tizenkét százalékra szállítottam le. Az illetékeknek 15.4 millió emelkedés mutatkozik.

A pénzügyminiszter ezután az egyes tárcák fontosabb tételét említette meg, majd így folytatta:

A személyi kiadások tultengése.

— Ezekben ismerttem az állami költségvetés részleteit s most áttérek a következtetések levonására. Én nem állítom, hogy ezek a számok nem aggasztóak, mert ha az emelkedés okait nézem, akkor azt látom, hogy az emelések tulajdonképpen csak a reális költségvetés kiépítése céljából történtek. És ha nézem ezt a költségvetést, akkor azt látom, hogy nem történt emelés semmi olyan célra, amely céllal szemben a szükségletesség vádját fel lehetne hozni. Különösen fel kell azonban hívnom a Ház figyelmét arra az aggasztó körülményre, hogy ebben a költségvetésünkben a személyi kiadások, beszámítva az állami és közigazgatási személyi kiadásokat és nyugdíjakat is, egész költségvetésünknek közel 52 százalékát teszik ki. Ez az arányszám magáért beszél és bennünket arra int, hogy minden személyi kiadásszaporítást a legszigorúbban mellőzzük.

— Bár az államháztartás helyzete nem teszi lehetővé, hogy a kormány olyan adómérséklő javaslatokkal léphessen a Ház elé, mint milyenekkel maga is szeretne idejőzni, mégis méltóztatassanak megengedni, hogy előadjam azokat az intézkedéseket, amelyek a költségvetés veszélyeztetése nélkül már ma is megtörténhetnek. Törvényjavaslatokat leszek bátor előterjeszteni, amelyek azt célozzák, hogy nem annyira adóenyhítéseket hozunk, mint inkább az adók kezelésénél követendő méltányosabb eljárásra, főként az adóhátralékok utáni magas kamatoknak méltányos mérséklésére, fizetési feltételek enyhítésére, egyszerűen az egész adóigazgatásnak méltányos, humánus módon való kezelésére fog

Kartellen kívül! Nagy árendemény!

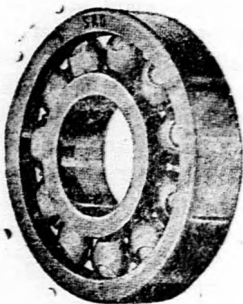
Cséplőcsapágyak, kétsoros önbeállós csapágyak, traktorcsapágyak, (görgős), malomcsapágyak minden méretben és kivitelben. **Golyócsapágyak szakszerű javítása a legjutányosabb árakon, garancia mellett.**

Ferronova Kereskedelmi Vállalat

Budapest, VI., Jókai-u. 28. (Bejárat Horn Ede-utca)

A Nyugati pályaudvartól 1 perc. Telefon: T. 130—56.

Kérjen árajánlatot és árlapot a „*Vasárnap*”-ra való hivatkozással.

SRA

a kormány felhatalmazást kérni. Az egyenes adóhátralék az 1928. év végén 30,2 százalékát tette ki az egész ország adóhátralékánál. Meg kell vizsgálnunk tehát, hogy vajon az adóhátralék azért ilyen nagy-e, mert tényleg olyan súlyosak az adók, vagy pedig talán más okból ilyen nagy? Azok az adóalanyok, amelyek a jobb gazdasági viszonyok között magasabb jövedelemre tettek szert, időközben elszegényedtek, mégis mindig maguk után vonzóják az akkor kivetett adó terhét, azokat állandóan nyilván tartják, azok a kamattal állandóan növekszenek. Ezért arra kérek felhatalmazást, hogy elrendelhessem, hogy ezeket a régi adóhátralékokat időnként, majd rendszeresen is, de most különösen minél előbb felülvizsgáljuk és mérsékléseket és törléseket eszközöljünk.

A pénzügyminiszter ezután részletesen ismertette azokat az adókönyvitő javaslatokat, melyeket lapunk más helyén méltatunk.

A külkereskedelmi mérleg.

— T. Ház! Most már áttérek röviden *közgazdasági állapotaink* kérdésére. Sokat foglalkoztatja a közvéleményt *külkereskedelmi mérlegünk passzivitása*. Ez a passzivitás az elmúlt évben 24 millió pengővel növekedett és 170 millió pengőt ért el. Távoll áll tőlem, hogy én ezen szám komolyságát lekicsinyeljem, mégis, ha elemeire bontom ezt a statisztikát, ez nemcsak vizsgálatlan jelenséget tartalmaz, hanem vizsgálatokat is. Kedvőző tünetnek tartom én azt is, hogy ipari behozatalunk bizonyos mértékig arányában, hányadban csökkent. Növekedik a nyersanyagok behozatala, viszont ipari kivitelünk növekedett, ami azt jelenti, hogy iparosodásunk bizonyos mértékig haladt, másrészt kivitelünk nem abszolút számban csökkent, csak nem növekedett olyan mértékben, mint amilyen mértékben növekedett behozatalunk. Vizsgálható tünet az is, hogy erősen emelkedtek azok a behozatali cikkek, amelyek beruházási jellegűek, különösen az elektrotechnikai gépek és más berendezési gépek. De mégis feltétlenül elfogadom azt a tételt, hogy a kormány ezzel a kérdéssel nemcsak foglalkozzék, hanem minden lehető intézkedést tegyen arra nézve, hogy ezen passzív helyzetünkől minél hamarabb kikerüljünk.

— *Házilátaink kivételének az értékesítésénél* a legnagyobb akadály régi piacunknak, Németországnak elzárkózása. Én mégis remélem, hogy a legközelebb felveendő tárgyalások folyamán meg fogjuk találni a módot arra, hogy a mi igényeink ezen szerződésben kielégítést nyerjenek s ezzel régi piacunkat újra visszaszerezjük.

— Leszek bátor rátréni, hogy — a kokszt is beleszámítva — 60 millió méterháza *szenbehozatalunka* a hazai szén minden eszközökkel való propagálásával kisebbbenünk kell. Azért is, mert szénünk megfelelő nemesítésével és feldolgozásával teljes mértékben alkalmassá tesszük, barna szénünket arra, hogy nagyon sok téren a most behozott szénmennyiséget pótolja.

— Röviden a *gabonakivételre* akarok még rátréni és bátor vagyok felhívni a figyelmet arra, hogy a gabonakisérelti állomás felállításával s a vetőmag tisztításával megfelelő, minőségileg a külföldi igényeit kielégítő termelésre való áttérés, illetve visszaterés révén sikerüljön fog egy *olyan standard búzát előállítani, amely a mai világgidre igényeknek megfelel és akkor ez a kivételünk újra fellendülhet.*

— Szólanunk kell még *hiteviszonyaink* kérdéséről is. Az elmúlt esztendőben a *Nemzeti Bank* nem annyira a belviszonyok, mint inkább a nemzetközi pénzügyi hatása alatt kénytelen volt a bankrátát egy százalékkal emelni, de jól tudom, hogy mihelyt a helyzet változása ezt megengedi, *sietni fog ennek a bankrátának újra való leszállításával*. Akármilyen politikai nézeteket is vallunk, azt hiszem, egyben megegyezünk, hogy a *termeléshez tőke szükséges, tőke nélkül nincs termelés*. Legyen az belföldi tőke, legyen az külföldi tőke, legyen az a tőke akárkiné a tulajdonában, de a tőke a termeléshez szükséges. Ennek folytán a *tőkeképződés elősegítése kell, hogy a kormány állandó gondoskodásának tárgya legyen.*

Meg kell változtatni a termelő politikát!

— Szólnom kell még a *trianoni békeszerződés folytán előállt gazdasági helyzetünknek egy és más kérdéséről*. Mi nem kényszeríthetjük a vevőkre, a fogyasztókra azt, amit termelünk, hanem nekünk kell azt termelnünk, amit ők keresnek. Ennek folytán az egész vonalon termelésünket úgy kell megváltoztatnunk, hogy *olyan cikkek termelésére térjünk át, amelyek éppen értékesíthetők*. A kormány programja itt az, hogy nekünk ezekkel a változott viszonyokkal számolnunk kell és át kell alakítanunk termelésünket.

— Ezt el kell értnünk *mezőgazdasági* téren is. Csak utalok

Albert walesi herceg, az angol régens.

V. György angol király hosszas betegsége folytán a trónörökös vette át az uralkodói teendőket, mint régens.

arra, hogy állattenyésztésünknek, ha a hízó állatot nem tudjuk eladni, *tenyészállatot kell produkálnia*. Ott a Balkán, annak kell a tenyészállat, az nem hozhatja Svájból, mert a svájci tenyészállat nem bírja azt a klímát. Ha nem tudjuk eladni a hízó állatot, akkor át kell térnünk a *tejtermelésre*, ahol korlátlan lehetőségek vannak. És ha a tejet nem, a *tejtermékeket* eladhatjuk megfelelő áron. Utalok a *baromfitenyésztés* nagy lehetőségeire, ahol azonban szintén figyelembe kell venni, hogy olyan jófajta termeljünk, amilyent keresnek és olyan testű baromfit tenyészünk, amilyent keresnek. Utalni akarok a *haltenyésztés* lehetőségeire. Itt komoly munkával nagy lehetőségek vannak mezőgazdasági téren is.

— Nem kisebbek a lehetőségek azonban az ipar téren sem. Elsősorban a *mezőgazdaság által termelt nyersanyagokat kell iparilag feldolgozni s fejleszteni kell azoknak a mezőgazdaságban előállítható cikkeknek termelését, amelyek iparunknak vagy fejlődő iparunknak támogatására szolgálhatnak.*

— Foglalkozom még a *dohánytermelés* kérdésével. A békében 60.000 katasztrális holdon termeltünk dohányt, ma 39.000 holdon termelünk, hivatali elődöm különös gondoskodása folytán. *En ezt fokozatosan emelni kívánom*. Ez a kérdés csak értékesítési kérdés. A napokban kiadok egy hirdeményt, nemzetközi pályázatra, amelyben felszólított az azzal foglalkozó cégeket, hogy *dohányfeleslegeink eladására adjanak be ajánlatot*. Ha beadták az ajánlatot, egy erős nagy társaságot akarok beöltöztetni, amely felmenti az államot az értékesítés gondjaitól. Ha ez a társaság értékesíti megfelelően a dohányt, akkor módunkban van, hogy *dohánytermelésünket fokozatosan 60.000 holdra emeljük*, amivel igen nagy szociális jelentőségű akciót csinálunk, mert itt aránylag kis területen, öt holdon, egy népes család jó megélhetést tud magának biztosítani.

„Bizom az ország jövőjében!”

— Ha valaki előterjesztésemet végighallgatta, talán azt mondja: boldog optimizmusban él ez az ember. Ha valaki ezt mondja, én nem tiltakozom ez ellen. Én nem álítom, hogy itt nincsenek bajok, hiszen egész beszédem alatt azt a programot mondtam el, hogy ezeken a bajokon miképpen akarok javítani. Én igenis optimista vagyok és *bizom Magyarország gazdasági jövőjében*. Bizom abban, hogy ha a kormány programját a Ház és vele a nemzet azzal a kitartással és azzal az áldozatkészséggel fogja megvalósítani, mint amilyen áldozatkészséget tanusított a szanalás alkalmával, akkor Magyarország csonka része teljesíteni fogja történelmi hivatását.

A pénzügyminisztert beszéde végén hosszantartó és lelkes ünneplésben részesítették a Ház tagjai.

A „*Vasárnap*” szerkesztősége:
IX., Üllői-út 1. szám.

A „*Vasárnap*” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a „Vasárnap“ előfizetői és a lapot példányonként vásárló olvasók Grabovszky Miklós m. kir. földmivélségi miniszteri tanácsosnak, az elnöki osztály főnökének rádió-előadását kapják meg füzetalakban, melyet

A mezőgazdasági munkásvédelem

címmel tartott meg. Grabovszky Miklós neve ugy él a köztudatban, mint a falusi nép melegszívű barátja és a gazdatörések érvényesítésének fardadhatatlan harcosa. Nemesak magas hivatali állásában fejt ki áldásos működést a falusi nép kivánságainak megvalósítása és érdekeinek védelme terén, hanem módot talál arra is, hogy az agrártársadalmi intézmények, különösen a „Falu“ Országos Földmivesszövetség életében tevékenyen részt vegyen és nagyszerű tudását, páratlan energiáját a Szövetség nemzetmentő céljainak szolgálatába állítsa.

Lapunk mai számához mellékelte nagyértékű tanulmánya mint a mezőgazdasági munkáskérdés legalaposabb ismerőjét és a munkások érdekeinek nemes védelmezőjét állítja az olvasó elé.

A füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A mezőgazdaság nagyszerű seregszemléje.

Irta: Schandl József dr.

Aki belép a budapesti mezőgazdasági kiállítás zászlódiszben ékeskedő terepére, egy pillanatra álmországra képzeletét magától. A Trianontól meggyötört, földre sujtott magyar gazda produkálja ezt? Az ezer bajjal küzdő gondokkal teli magyar mezőgazdaság seregszemléje ez?

Igen. A komoly munka, a szívós energia, a tudás és találékonyosság, a nemes daccal párosult vasakarát és az elpusztíthatatlan termelő erő büszke önérzettel mutatja be, hogy mit tud a természet mostohasága mellett is észszel és verejtékező munkával elővarázsolni. Tódul az em-

bertömög, hogy lásson szépet, tökéleteset, melyet további munkájához, mint ideált, magával vigyen, hogy kutasson nemesebb magvak, fajállatok, eszközök után, melyeket otthon gyümölcsöztessen.

Nincs esemény a magyar fővárosban, mely évről-évre nagyobb mozgalmat keltene, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tavaszi mezőgazdasági kiállítása. Országunk minden rendű és rangú gazdája iparkodik kivenni részét ezekből az ünnepnapokból. Ezek az ezrek látogatják a hihetetlen tempóban fejlődő kiállításokat és vesznek részt a velük kapcsolatos mozgalmakban.

Az ujdonság erejével hat ezidén a lókiállítás. Lovas nemzet vagyunk és így, bármennyire mélypontra jutott is a lótenyésztés jövedelmezőségének ügye, azért csillogó szemekkel, gyermeki örömmel nézzük a szebbnél-szebb csödöröket, paripákat és anyakancákat; ujjongó lelkesedéssel sietünk a lovas- és hajtómutatványok színhelye felé. Nemcsak a vérbeli gazdák, hanem a városi közönség is szorong itt egy kis férőhelyért, mert hiszen ő is szereti a lovat, ő is gyönyörködni kíván ebben a nemes állatban!

De nagy érdeklődés mutatkozik e csarnokok régi lakói: a szarvasmarhák, juhok, sertések és baromfiak iránt is. Azok közt, kik szemeiket gyönyörködtetni, akik tanulni, okulni jöttek, azok közt többen akadnak, kik a kitünő magállatok egynemelyikére szemet vetettek. Magas ugyan az ár, de bőven fog kamatozni. A díjazott, tehát különösen kiváló egyedek, egy-kettőre gazdát cserélnek. Aki sokat töpreng, az már le is késett. Öröm látni, hogy a kisgazdák mindig nagyobb számmal szerepelnek a kiállító tenyésztők közt, még pedig — el kell ismerni — évről-évre kedvezőbb eredménnyel állják a versenyt. Hovatovább egyesek elérik azt a színvonalat, melyet eddig csak a legszerencsésebb nagytenyésztők tudtak tartani. A kisgazdapublikum gazdasági intelligenciájának fokozódására vall az a körülmény is, hogy előljáróságok és szövetsézetek is vásárolnak a kiállított, igen értékes apaállatok közül.

Az állatállomány mellett különös figyelmet érdemelnek a gazdasági gépek. Hisz a gépek évről-évre fontosabb

Kérdés :

Hol van szerencse?
Hol van szeretet?
Hol van béke?
Hol nincs gond!
Hol van pénz?

Felelet:

Ahol szeretet van!
Ahol béke van!
Ahol nincs gond!
Ahol pénz van!
Ahol osztálysorsjegy van!

Számítalanszor beigazolódt, hogy mindazoknak, akiknek osztálysorsjegyük van, joggal reménykednek és sokan nyernek, egyszerre jómóduak, gazdagok lesznek.

Ma már alig van ember, akinek ne volna legalább egy sorsjegye! A havi költegetésében már úgy szerepel a sorsjegyért járó összeg, mint pl. az újság, fürdő, mosi, cigaretta, szappan stb.-re szóló kiadás.

Szegény, gazdag, kereskedő, iparos, gazda, földmives, tisztviselő, vagy munkás, mind résztvesznek a m. kir. osztálysorsjátékon, mert a jelenlegi gazdasági és kereseti viszonyok mellett ez célszerű, hasznos befektetés és nagyon okos dolog!

Az új sorsjáték játéktervét a pénzügyminisztérium lényegesen megjavította, a huszad április 12-én kezdődik és a főnyeremények 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő, 50.000 pengő, 30.000 pengő, 25.000 pengő, 20.000 pengő stb., stb. okvetlen kisorsoltatnak és készpénzben fizettetnek ki. Az is köz tudomásu, hogy minden második sorsjegy nyer. Mert 84.000 sorsjegy közül 42.000-et, tehát a felét húzzák ki.

A hivatalos árak: egész sorsjegy 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő az összes főelárusítóknál, kik hivatalos játéktervet ingyen és bérmentve küldenek.

Tehát szerencse föl! — Aki mer, az nyer!

Többet • Jobbat • Olcsóbban

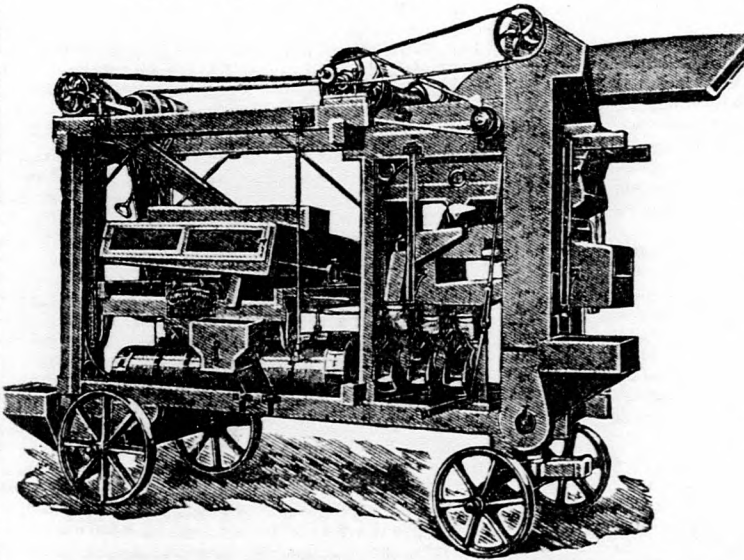
*csakis akkor termelhet, ha vetési célra kizárólag
fajsulyra, nagyságra és csiraképeségre
kiválasztott vetőmagvakat használ fel*

Ezt a célt szolgálják az ország minden részében
már használatban levő és előnyösen ismert

SELEKTOR

vetőmagkiválasztó és osztályozó gépeink

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur 14420. II. A. I. rendelete értelmében a SELEKTOR, valamint a hajtómotor vételi árának egyharmad részét mint állami hozzájárulást a Minisztérium fizeti a vevők helyett.

A SELEKTOR

Osztályoz nagyság, alak és fajsúly szerint.

Fokozza a vetőmag anyag súlyát.

Emeli a vetőmag anyag csiraképeségét.

Kiválasztja a fajazonosságra különböző magvakat, pl. búzából az árpát.

Kezelése egyszerű.

Erőszükséglete kicsi, mert 2–3 HP motor elhajtja.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth R. T.

SELEKTOR-OSZTÁLY

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. sz.

szerepet játszanak a mezőgazdasági üzemben; velük jobb és olcsóbb munka végezhető. Így a gazda elsőrendű érdeke, hogy a traktorok, vetőmagtisztítók, kultivátorok, rétygályok stb. hosszu sorát ne csak árjegyzékek képeiről, hanem a kiállításon működésben is megismerje s a neki megfelelőet megszerezze.

Örvendetes tény, hogy nagy vonzóerőt gyakorolnak a közönségre a *kísérletügyi és szakoktatási intézmények csarnokai* is. A gazda tanulni óhajt. Már pedig itt van legjobb alkalom a modern gazdálkodás egyes tantételeinek könnyű, gyors elsajátítására. Csinos keretben a termények, képek, modellek legváltozatosabb formái oktatják szemléltetéssel a látogatót. Minden magyarázat felesleges; a kiállított dolgok maguk beszélnek . . .

Mire a sötétség beáll, felgyulnak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagytermének (Köztelek-utca 8.) csillárai. Pénteken (március hó 22-én) este fél 6 órakor Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanár *A juhtenyésztés és a gyapjuértékesítés időszerű kérdéseiről* tart előadást, szombaton este Wellman Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár vitát vezet be *A fejőstehenek takarmányozásáról*, vasárnap este ugyancsak fél 6 órakor Kerpelyi Kálmán dr. közgazdasági egyetemi tanár *A téli fagykár és orvoslásainak módjairól* értekezik. Az egyesület ezekre az előadásokra mindenkit szívesen lát. Tárt karokkal fogadja a kisgazdákat is, mert hiszen az egyesület kivétel nélkül minden magyar gazdáé; harcol minden magyar gazda közös érdekeiért és a tudást a gazdák minden rétegében iparkodik terjeszteni, hogy a szegény földmives is gazdaggá legyen mindenütt, hol magyar nyelven dicsérik az Urat!

A „Selektor“ a versenytermelés szolgálatában.

— Irta: Molnár Jenő. —

A belterjes gazdálkodás a mai súlyos gazdasági helyzetben a gazdának parancsolólag írja elő, hogy a *legjobb*at, a *lehetősebb*en termelje.

A régi elavult elvek szerinti gazdálkodás helyett előtérbe nyomulnak a modern gazdálkodás irányelvei és aki ezeket meg nem érti, vagy nem követi, alul marad. A mai valóban nehéz helyzetben a szaktudásnak egyetlen egy gazdánál sem szabadna hiányozni, ezzel szemben azonban sajnálattal látjuk, hogy a legtöbb kisgazda kezdetleges viszonyok között tengődik és a mai idők jelszavának fel nem ismerése csakis panaszban jut nála kifejezésre. Nem tudja megérteni és panaszkodik, hogy miért termelt a közeli nagybirtokosoknak kilenc, vagy ennél is több mázsa búzaja és neki csak hat vagy hét mázsa, nem érti meg, miért kap a nagybirtokos többet az ő búzájáért, mint ő. Mindennek titka a modern gazdálkodásban rejlik.

A mai gazda *gépi erővel* szánt, istállótrágyán kívül *műtrágyát* használ és vetőmagvait nem oly állapotban használja fel, amint azok a cséplőgépéből kikertülnek, nem elszájk meg a magvaknak csak jelszóval való tisztításával, hanem a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy *fajsúlyra, nagyságra és csiraképességre kiválogatott, erős, fejlődésre képes magvak kerüljenek a földre*.

A földművelésügyi miniszter látva, főleg a kisgazdáknak a mai kortól mezőgazdasági vonatkozásban való elmaradottságát, oly versenytermelési akciót léptetett életbe, amely alkalmas lesz a mezőgazdasági haladást nagymértékben előbbre vinni. Kedvező feltételek mellett juttatja a gazdákat műtrágyához, állami támogatással teszi lehetővé a traktorok beszerzését és a *vételár egyharmad részét fizeti ki a gazdák helyett*, ha „Selektor“ vetőmagkiválasztó és osztályozó gépeket szereznek be.

Sok millió pengőt áldoz a kormány a mezőgazdaság fejlesztésére, ami az ország nehéz pénzügyi helyzetét tekintve, valóban súlyos áldozat. Ezt a gazdák csak azzal méltányolhatják, ha a miniszter segítő kezét, amelyet a gazdák felé nyújtott, elfogadják és ennek a kéznek segítségével *igyekeznek többet, jobbat és olcsóbban termelni*. A miniszter megadja ennek a lehetőségét és megjelöli a helyes irányt, de nem állhat minden gazda háta mögé és nem kiálthatja a fölébe:

— Hát Te miért nem ébredsz?

Az ilyen gazda előbb, vagy utóbb, de annál biztosabban lemarad a mai versenyben és tönkre jut.

Ne gondoljuk, hogy a gazda tönkrementése csak a gazda baja, nem, ez az ország kára is, már pedig, aki az országnak akár tudatosan, akár nemtörődomségből kárt okoz, az nemcsak saját magának, hanem hazájának is ellensége.

Ha igaz is a régi közmondás, hogy *azé a föld, aki azt miveli, akkor én ezt a közmondást megváltoztatom és azt mondom: csakis azé a föld, aki azt a saját maga és a köz érdekében helyesen miveli és abból a legjobbat és a legtöbbet hozza ki.*

Ehhez az ut a megfelelő *vetőmagkiválasztás*on át vezet. Ha annak idején kötelezően előírták minden község részére a tüzfeszkendő beszerzését, akkor ma éppúgy elő kell írni a vetőmagkiválasztógépek beszerzését, mert ezáltal nem egy ház, vagy pajta leégéséről van szó, hanem arról, hogy *magyar búzákkal és egyéb terményeinkkel a világgiacon dúló nagy versenyben le ne ejyjünk*.

A Selektor vetőmagkiválasztó gép, amely a Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth gyárban készül, ma már több száz községben van használatban és számos elismerőlevél tesz tanúságot arról, hogy a vele tisztított vetőmagvakból *15–20 százalékkal kevesebb kellett és amellet a termés 20–30 százalékkal volt nagyobb azon gazdák termésénél, akik csak egyszerű eszközzel tisztított magvakat vetettek el*.

Kívánatos volna tehát, ha tehát gazdánk ezt a fontos kérdést átérezze, a magyar buza régi világhírét újból visszaállítsa, ami csak úgy lehetséges, ha a *vetőmagkiválasztásra a legnagyobb gondot fordítják*.

A mézsalétrom. A gyorsan ható nitrogén trágyák közül ma a legkönnyebben és a legolcsóbban a *mészsalétrom* szerezhető be. Alkalmazása főként fejtrágyaként jön figyelembe, első sorban a kalászosoknál, ha gyorsan fejlődnek, majd a répánál, ha a bogarak igen bántják, vagy a repénél, ha meggyengülten kerül ki a téből. A mészsalétrommal igen fokozható a rét termelése is, még a tözezen is, különösen akkor, ha tavasszal hideg az időjárás. Tavaszsi hűvösebb időben sem a rét növényzetének, sem egyéb szántóföldi növényeinknek fejlődése nem kielégítő, mert a talajban a nyers táplálékanyagok nem alakulnak át a növények által felvehetőkké. Ebben az esetben felvehető kész táplálékot kell adnunk, mint amilyen a mészsalétrom. Belőle fejtrágyaként száraz időben elsőzörva katasztrális holdankint 25–40 kg. elegendő. Kalászosokra 25–30 kg-nál többet ne adjunk. A mészsalétrom pótolható a minden gazdaságban meglevő *hugylével* is. Ezért a gyorsan ható nitrogén trágyaér: pénzt adni nem kell. Ne hagyjuk tehát a hugylét helytelen trágyakezeléssel veszendőbe menni, hanem a trágyakútba vagy más alkalmas helyen fogjuk fel és vízzel felhígítva hordjuk a mezőre vagy — a salétromtrágyát megkivánó — egyéb bővőnyeinkre. (V. Ö.)

A vérteti irtására telen a dendrinell (gyümölcskarbol-neummal) való kiadás permetezés mutatkozik leghatásosabbnak. Nyáron, illetőleg tavasszal — *Horn* kertészeti felügyelő tapasztalatai szerint — a vértetűt legelősebben és legjobb eredménnyel úgy irtjuk, hogy lehetőleg kora tavasztól kezdve a netalán még mutatkozó vértetűtelepeket káliszappannal (zöld szappannal) bekenjük. Ilyen szappan minden drogériában, fűszerkereskedésben, sőt majdnem minden szatócsboltban kapható. A kenősszerű szappant a vértetű telepeire ujjal vagy kis esccettel vékony rétegen rákenjük. A szappan nemcsak az ott levő tetveket és petéiket pusztítja el, hanem befedi a fa sebzéseit s így a gyógyulás alatt védi. A felkent szappan védő rétege alatt a seb szépen, biztosan és gyorsan beheged.

Muzikaszó a tehénistállóban. Amerikából jött a hír, hogy a zenei hangok a tehéneket tejjel elválasztására, azaz nagyobbn munkakadavre ingerlik. E hír valódiságáról egy kintin magyar gazda, *Krón Dénes* meg akart győződni. Egyik, huszonhét tehénet befogadó istállójába három éves cselédfiút *vezényelt*, kik a déli és esti fejes alatt hegedűjátékukkal gyönyörködtették a fejőket és a tehéneket. A kísérlet öt napig tartott. Ezen idő alatt a tehének átlagosan féltliterrel többet adtak, mint a zenés napok előtti, illetőleg utáni időben. A tehének — írja *Krón Dénes* a „Köztelek“ hasábjain — az első napon a zene megszólalásakor mind a muzikusok felé fordították fejüket, néhányan elbőgte magát, azután általában közömbösen viselkedtek, folytatták az evést; de volt néhány zeneértőbb, amelyek időnkint a lágy hangok felé fordultak, sőt egyik nem evett mindaddig, míg a zene szűnt. Ennek a teje a kísérlet alatt egy egész literrel emelkedett. *Krón Dénes* beszámolójának hatása alatt egy hőmezővászárhelyi ismerősünk elhatározta, hogy a rádió hangszóróját állítja fel a fejés alatt tehénistállójában. No lám, mire jó a rádió!

A „Vasárnap” köszöntője.

Magyar szívünk egész melegeivel köszöntünk benneteket, földmivelő- és gazdatestvéreink, akik az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár alkalmából Budapestre jöttetek.

Sok-sok ezren kerestétek fel a fővárost, az ország szívét, hogy felhozzátok a magyar föld drága termését és a magyar állattenyésztés legjava példányait. Eljöttetek, hogy a mult esztendő fáradságos nemesítő munkájának nagyszerű eredményeit megmutassátok az országnak, sőt egész Európának. Feljöttetek, hogy kitárjátok azt a sok értéket és kincset, melyet csak verejtékes munka árán ad elő méhéből a magyar föld. És eljöttetek, hogy lássatok és tanuljatok. Megnéztétek a trianoni guzba kötött magyar mezőgazdaság és a mezőgazdaságkapcsolatos ipar élniakarásának beszédes példáit. Gyönyörködjétek abban a hatalmas lendületben, mely a háborúelőtti éveket tulszárnyalóan, csekély anyagi erővel, a lehető legnagyobb értékeket termelte ki a magyar földből. És feljöttetek, hogy egymástól tanuljatok tudást, kitartást és törhetetlen akaratot, olyan erős és nagy akaratot, mely a Trianonban élve eltemetett csonka hazát is éltetni képes a — nagy feltámadásig.

Ha bebarangoljátok a kiállítás óriási területét és csodálkozó szemetek meg-megáll a rengeteg látványon, bizonyosan eszetekbe jut nektek is három nagy igazság.

Az első — amit oly sokszor, de sohasem hangoztatunk elégszer — az az igazság, hogy ennek az országnak fundamentuma a föld; a föld szolgálatába kell tehát állítani minden rendelkezésre álló erőt.

A második igazságot, mely már parancs is, harsogva hirdeti a nagyszerű kiállítás: „Valamennyi magyar gazdának legfőbb kötelessége, hogy okosan, helyesen és céltudatosan végezze termelő munkáját!

Végül a kiállítás azt a megnyugtató érzést is szét-

hinti, hogy nincs ott értékesítési válság, ahol a legszebbet, legjobbat és legkiválóbbat termelik.

Ennek a három nagy igazságnak hirdetője a „Vasárnap” című képes hetilap.

Szünet nélkül ébresztője a falusi nép öntudatának. Építője a kisgazda- és földmivestársadalom egységének. Bátorzavú védelmezője a falvak érdekeinek és hangos szószólója a gazdák jogos kívánságainak.

Az okos, helyes és céltudatos termelés ismereteit plántálja olvasói lelkébe. Mindenkit megtanít a biztos jövedelemszaporítás módjaira. Megóvja a falusi népet attól, hogy hitvány kufarok kizsákmányolhassák.

Minden olvasója számára bármilyen peres, adóügyi, közigazgatási, mezőgazdasági, elhelyezkedési, orvosi stb. kérdésben rendelkezésre áll, teljesen ingyen. A mezőgazdasági munkapiac helyzetét állandóan számon tartja. A falusi nép önzetlen, hűséges, odaadó barátja.

Aki hétről-hétre gondosan elolvassa: hűséges tájékoztatást nyer mindarról, amit feltétlenül tudnia kell; szakismereteit bőségesen gazdagítja; végül pedig pedig szórakozásban és mulatságban lesz része.

Mindezekon kívül a „Vasárnap” a legolcsóbb mezőgazdasági képes hetilap.

Aki tehát azt akarja, hogy az első gazdák sorába jusson, hívja maga mellé segítő társul a falusi nép leg-hivebb barátját, a „Vasárnap”-ot. Egészen bizonyos, hogy a „Vasárnap” irányítása és tanítása nyomán hamarosan kiállítója lesz a mezőgazdasági kiállításnak és vásárnak, nem pedig nézője. És ha most csodálattal vizsgálgatja valamelyik tenyésztő bikáját, tehenét, mennyivel nagyobb büszkeséggel fogja eltölteni akkor, amikor majd saját tenyésztésű állatai nyerik az első díjat!

Ennek a nagy dícsőségnek megszerzésében a „Vasárnap”-ot nem nélkülözheti egyetlen kisgazda sem!

VASÁR NAPTÓL-VASÁR NAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Földet a mezőgazdasági munkásoknak!

A Magyar Társadalompolitikai Társaság kebelében március hó 15-én Majláth József gróf A magyar mezőgazdasági munkásság helyzete a háború előtt és után címmel előadást tartott. Majláth gróf azt hangsúlyozta, a mezőgazdasági munkáskérdés elsősorban földkérdés. A mezőgazdasági munkások nem az a vágya, hogy a föld az összesség tulajdonába kerüljön, hanem az, hogy saját magának legyen földje. Idegenkedik a Főzős termeléstől, nem osztozkodni kíván a föld hozadékából, hanem a saját földjét akarja megművelni. A magyar földművesnek ez a hajlama kiegyenlíthetetlen ellentétben áll a szocialista tannal. A mezőgazdasági kérdés gyökeres megoldásának nincs más módja eszerint, mint az, hogy a mezei munkás földhöz

jusson. A mezőgazdasági munkásoknak földdel való ellátása, megfelelő szociálpolitikai intézkedésekkel karöltve volna tehát az első lépés a mezőgazdasági munkáskérdés megoldása felé.

Megalakult a Szekszárd-borvidék pinceszövetkezete.

Az állami ellenőrzés alatt álló Szekszárd-borvidék pinceszövetkezet Bodnár István elnöklésével március hó 10-én tartotta alakuló közgyűlését. A bortermelők ismert nehéz helyzetén könnyíteni hivatott szövetkezet létesítése meggyezteté nagy érdeklődést keltett. Az alakuló közgyűlésen a földmivélségi kormány is képviseltette magát Dicity Dezsővel, a szőlőkisérleti állomás igazgatójával. Az alapszabályok letárgyalása és elfogadása után a közgyűlés kimondta a megalakulást kétszáz ezer pengő alaptőkével, amelyből száz ezer pengő az állam, husz ezer pengő Tolna vármegye törvényhatósága, tízezer pengő pedig Szekszárd városa jegyezte, illetve biztosított. A földmivélségi kormány ezenfelül ötvenezer pengő kamat nélküli kölcsönt is kiállításba helyezett. A Szövetkezet elnökévé Jankó Ágoston udv. tanácsos, főispánt választották meg, majd a közgyűlési elnök indítványára hálás köszönetet mondtak a földmivélségi kor-

Hát kend komám uram mit csinált, hogy az idén is bő gyümölcs-termeése van?

Tudja kend mióta télen is permetezek **SULFAROL**-al az **ENDA** permeta után a gyümölcsből fizetem az **ADÓKAT** is.

MIBŐL FIZESSÜK ADÓINKAT? CHINOIN

mánynak, Tolna vármegye közönségének, Szekszárd városának a nagyobb arányú anyagi támogatásért, ugyszintén *Pesthy Pál* dr. volt igazságügyminiszternek, a Tolnavármegye Gazdasági Egyesületnek, továbbá a pinceszövetkezet létesítése körül oly sokat fáradozó *Órffy Imre* dr. kincstári főtanácsos, országgyűlési képviselőnek és vitéz *Vendel István* polgármesternek. A megalkult igazgatóság a Szövetkezet ügyének vezetésével ottágn bizottságot bízott meg, vitéz *Vendel István* elnökségével.

A különböző gazdatársadalmi szervezetek együttes munkáját sürgették a makói gazdagylésen.

A Magyar Gazdaszövetség a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarával, a Csanád—Arad—Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület és a Makói Gazdasági Egyesület karöltve március hó 10-én Makón gazdagylést tartott, melyen a városnak és környékének közel ezer gazdája gyűlt össze és amelyn az országos gazdatársadalmi intézmények is képviseltették magukat. A gyűlésen *Iványi Béla* országgyűlési képviselő, a Magyar Gazdaszövetség ügyvezető-alelnöke elnököt. Először *Ráth József*, az Arad—Csanád—Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke beszélt és arra buzdította a megjelenteket, hogy a gazdai fajok minél nagyobb számban lépjenek be a lovaslevente-alakulatokba. *Vantsó Gyula* dr., a Magyar Gazdaszövetség h. igazgatója, váms- és értékesítési politikánk megfelelő átalakítására vonatkozó határozati javaslatot nyújtott be, melyet a megjelentek egyhangúlag elfogadtak. *Petrovits György* képviselő a gazdák társadalmi szervezkedésének legidősebb feladatairól beszélt és a különböző gazdatársadalmi szervezetek együttes munkájának szükségességét hangsúlyozta. A gyűlés t. v. iratilag üdvözölte a kormányzót, a földmivvelésügyi minisztert és a makói tájfajta lötenyésztes egyik megalapítóját, *d'Orsay* grófot.

A nemesített vetőburgonya szállítási kedvezménye.

A kereskedelemügyi miniszter a nemesített és az államilag elismert vetőburgonyák április végéig vagyonrakományban történő vasuti szállításánál kereken harminc százalékos fuvardíj-mérséklést engedélyezett. A kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat a M. Kir. Burgonyatermelési Hivatal (Budapest, földmivvelésügyi minisztérium) állítja ki, ugyanez a hivatal ad ez ügyben bővebb felvilágosítást.

Vetőburgonyát kérnek a zemplénki.

Zemplén vármegye legutóbb tartott közigazgatási bizottsági ülésén elhatározták, hogy burgonyavetőgumó-segélyért fordulnak a földmivvelésügyi minisztériumhoz. A bizottság megállapítása szerint ugyanis Zemplénben, különösen a Bodrogközön, a vetési célokra gyűjtött burgonya a szokatlanul zord időjárás folytán minden gondosság dacára majdnem teljes mennyiségben megfagyott, ami a Bodrogközön, ha pótlásról nem történik gondoskodás, esetleg súlyos következményekkel járhat, tekintve, hogy a Bodrogköz mezőgazdasági művelésének jelentős részét a burgonyatermesztés teszi.

Gazdasági főtanácsossá nevezte ki a kormányzó Konkoly-Thege Sándor dr.-t. Lapunk olvasói jól ismerik *Konkoly-Thege Sándor* dr.-nak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kitünő főtitkáranak nevét. *Konkoly-Thege Sándor* dr. hosszú esztendőök óta áll a magyar agrárügy szolgálatában és különösen a hazai állattenyésztés előmozdítása körül szerzett elévülhetetlen érdemeket. Az évről-évre nagyszerűen fejlődő tenyészállatvásárok sikerének is egyik főrésze. Most érdemeinek elismeréséül a kormányzó úr főméltsósága a földmivvelésügyi miniszter előterjesztésére a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet és méltóságot adományozta *Konkoly-Thege Sándor dr.-nak*. A magas kitüntetés, mely valóban komoly munkát és számos nagy sikert jutalmazott, osztatlan örömet keltett a gazdatársadalom minden rétegében.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részlete is. — Romlott hangszereket művészesen javít. Legjobb híurok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.

Ha fáj szíved.

Ha fáj szíved, te csak dalolj vígan.
Ne lássa senki hulló könnyedet.
Légy néma, olyan mint a víz,
Mely nemsokára, úgy is eltemet...

Ne lássa senki, mi fáj belül,
Beszéljenek csak jókedved felül.
De ha senki sem lát, csendesen
Vonulj félre és úgy sírj keservesen.

N. FÁBIÁN EMILIA (Cserhátszentivén.)

Megünnepelték Szegeden az 1879. évi árvíz ötvenéves évfordulóját. Most volt a Szegedet alpusztító nagy árvíz ötvenéves évfordulója, amely alkalommal kegyeletes ünnep keretében emlékeztek meg a várost ért óriási katasztrófáról. Az ünnepség kedden kezdődött, amikor is éjszaka egy óraker megszóáltak a harangok. A délelőti folyamán Szeged minden templomában ünnepélyes istentisztelet tartottak. A fogadalmi templomban az ünnepi misét *Glattfelder Gyula* dr. csanádi megyéspüspök mondotta. Az ünnepi mise után a városháza nagytermében disz-közgyűlés volt, amelyen *Klebsberg Kunó* gróf kultuszminiszter is résztvevett. Délután négy óraker a szegedi *Dugonics-Társaság* tartott diszgyűlést a városháza nagytermében. A diszgyűlést *Szalay József* dr. kerületi rendőrfőkapitány, a társaság elnöke, nyitotta meg, aki után *Glattfelder Gyula* dr. püspök mondott nagyhatású beszédet. A püspök beszéde után *Klebsberg Kunó* gróf kultuszminiszter emelkedett szólásra és hatalmas beszéd keretében ismertette a várost ért rettenetes katasztrófát és azt a nagyarányú munkát, amely Szegedet az elmúlt ötven év alatt a Délvidék hatalmas kulturközpontjává tette. A jubileumi ünnepségek sorát a Városi Színházban rendezett diszjelöladás fejezte be.

A Faluszövetség megalakulása Zsadány községben. Március hó 17-én, a bharmegyei Zsadány községben, a községváza nagytermében tartott gazdagylés keretében alakult meg a zsadányi Faluszövetség. A gyűlést *Amirás János* községi főjegyző nyitotta meg, majd *Kadnóti István*, a Faluszövetség központi titkára tartott előadást a közséfejlesztés lehetőségeiről és a Faluszövetség tevékenységéről. Ezután megalakult a Faluszövetség helyi szervezete, körülbelül háromszáz taggal. A megválasztott tisztakar névsora a következő: Diszelnök: *Amirás János*. Elnök: *Németh Antal*. Alelnökök: *Forrás Mihály*, *Roha Ferenc*, vitéz *Tar Ferenc*, *Herbóczi Sándor*. A választmány tagjai: *Balogh Mihály*, *Nagy Béni*, *Németh György*, *Juhász Antal*, *Kis Ferenc*, *Ilyés Márton*, *Németh Gy. Lajos*, *B. Keréki Sándor*, ifj. *Tar Ferenc*, *Forrás Albert*. Titkár: ifj. *Beregháti László*. Pénztárnok: *Juhász Béni*. Ellenőr: *Németh Pál*. Számvizsgáló bizottság: *Bondár Ferenc*, *Czégény Károly*.

Kitüntetés mezőgazdasági munkások. A földmivvelésügyi miniszter legutóbb oklevéllel és pénztalammal tüntette ki *Pisti Vendel* juhászszámadót, aki ötvenkét éve áll a somogytárnócai Széchenyi-uralalom szolgálatában. A kitüntetés szép ünnepség keretében adták át a hűségesen szolgáló juhászszámadónak. — *Nagy Simon* abdai lakos, aki mint aratógazda huszonkilenc éve teljesít szolgálatot a győri székeskáptalan gazdaságában, szintén elismerő oklevelet és pénztalmat kapott a földmivvelésügyi minisztertől. — Ugyancsak kitüntetésben részesült *Varga József* enesei gazdasági cseléd, aki már negyven év óta szolgálja az enesei Barcza földbirtokos családát. A kitüntetett gazdasági munkásoknak *Csemez Béla* dr. járási főszolgabíró adta át a kitüntetését.

Hetvenkétezer lélekkel szaporodott tavaly az ország lakossága. A központi statisztikai hivatal legutóbbi jelentése szerint Magyarországon az elmúlt esztendőben 78.103 házasságot kötöttek, 1077-tel többet, mint 1927-ben. Érdekes hogy Magyarország olyan államok közé tartozik, ahol a legtöbb házasságot kötik. Az 1928-ik évben 219.049 gyermek született az országban. A születések száma a békeévekhez viszonyítva aggasztó csökkenést mutat, mert míg 1913-ban 1000 lélekre 34 születés esett, addig tavaly csupán 25 volt a születési arányszám. Meghaltak a tavalyi év folyamán 146.200-an, azaz 4478-al kevesebben, mint 1927-ben. A halálozási arányszám valamivel jobb az 1927-es arányszámmal. Igen nagy még mindig a csecsemő-halalosság. Száz élveszületett csecsemő közül ugyanis 18 halt meg. Fertőző betegségek által okozott halálozásokban csak az influenzában elhaltaknál mutatkozik nagyobb eltérés. Javult a tördévészben elhaltak arányszáma, amennyiben tavaly 1000 lélekre vonatkoztatva 2,2, míg 1927-ben 2,4 volt az arányszám.

OLVASÓINKHOZI

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1920. évi március hó 31-én lejár, hogy a csatló befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., O-utca 10.)

Az adók egységesítését sürgetik a csépai gazdák. Az elmúlt napokban a csépai gazdakörben tartott gazdaggyűlést a Faluszövetség. A gyűlésen Radnóti István, a Faluszövetség központi titkára, Somogy Dezső, a csépai igazgató-tanító és Oroz István főjegyző beszéltek a falu vásárgáról és a falusi gazdák szervezkedésének jelentőségéről. A felszólalók a falufejlesztés legnagyobb akadályának az 50 százalékos pótdótot, a gazdabajok egyik okát pedig az adófizetések bürokratikus és tulajdonisztrált voltát, valamint azok súlyosságát jelölték meg. Akkor, amikor a falusi gazdaktól lelketlen kufarok 16—18 pengős árban vásárolják össze a búzát, mert a gazdának adó-tartozása kifizetéséhez sürgősen pénzre van szüksége, akkor az adók nemhogy csökkennének, hanem mindinkább emelkednek. Csépa község például a múlt évet kivette adók 50%-át sem tudta behajtani s ha mégis mindezek dacára a község lakosai fejleszteni akarják községüket, gyalogjárót, villanyt, népházat és egyéb kulturális intézményeket akarnak létesíteni, az 50 százalékos pótdótot megakaszt minden törekvést. Az igen érdekes vitában résztvettek: Tercsi Imre, Hajdu Nándor, Szombathelyi Pál, Matyus Gábor, Karnó István, Czucz Mihály és többen mások.

Bethlen Margit grófné irodalmi sikere Olaszországban. A mult hét folyamán mutatták be a milanoi Arcimboldi színházban a miniszterelnök feleségének, Bethlen Margit grófnénak: Szürke ruha című szindarabját. A bemutató előadás osztatlan sikert aratott és olasz lapok szerint szinte példátlan ünneppésséggel és lelkesedéssel fogadták Bethlen Margit grófné darabját. Az előadás után Magyarország Barátainak Egyesülete fényes bankettet rendezett a grófné tiszteletére, melyen Mussolini miniszterelnök öccse is megjelent.

Másfél év alatt ért partot az óceán közepén tengerbe dobott üvegpalack. Rochfort francia város mellett a tengerparton egy kepecsételt palackot vetett partra a dagály. A palack az angol kényűi minisztérium hivatalos okmányát tartalmazta és arra szolgált, hogy vele a tengeri áramlatokat tanulmányozzák. A palackot a Celtic hajóról dobták a tengerbe, Newyork és az Azori-szigetek között 1927 július 20-án. A palack tehát több, mint másfél esztendő alatt jutott el a golfárammal a francia partokig.

A tanítók helyet kérnek a törvényhatóságban. A Győr-városi és vármegyei tanítóegyesület központi választmányja legutóbb ülést tartott, amelyen a törvényhatóságok reformjával kapcsolatban a tanítószág kivánságaival foglalkozott. Farkas Gyula egyesületi elnök indítványára elhatározták, hogy feliratban fordulnak az országgyűlési képviselőkhöz és kérik fogják őket, hogy a közigazgatási reformnál a tanítószágak a törvényhatóságokban való képviseletéről gondoskodjanak.

Egy kisleány szörnyű tűzhalála az iskolában. Borzalmas szerencsétlenség történt a napokban az egyik délvidéki községben. Az elemi iskola tanulóit szünet közben hógolyóval játszottak az iskola udvarán. Három kislány a hógolyózás után be ment a tanterembe melegedni. A kislányok közül az egyik, Papp Juliska olyan közel ment a kályhához, hogy a ruhája tüzet fogott. A jajszékélésre bejött Hadnagy István tanító, aki felkapta a gyermeket, kirohant vele az udvarra és behengergette a hóba. A mentés azonban hiábavalónak bizonyult, mert a szerencsétlen kislány olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy seibe belehalt. A tanító is súlyosan megsérült.

Kép az alapi m. kir. téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáját követő diszebedről.

Március hó 5-én tartották meg az alapi (Fejérmegye) m. kir. gazdasági tanfolyam záróvizsgáját igen szép sikerrel. A vizsgát diszebed követte. Képünk a vendégek egyik csoportját mutatja be. Balról jobbra: Balogh Gyula földbirtokos, Halassy Tibor dr. főszolgabíró, Kovács Gyula, a cisztercita rend előszállási uradalmának kormányzója, Szluha Aladár nagybirtokos, Fazekas Elemér dr. országgyűlési képviselő, Kenessey Gyula dr. főszolgabíró, Pesthy Béla m. kir. gazdasági akadémiai igazgató, miniszteri biztos, szotyori Nagy Jenő gazdasági felügyelő, Nevelős Lajos kir. tanfelügyelő, Molnár Imre gazdasági felügyelő, Eördeogh József földbirtokos, Szánthó János pénzügyi tanácsos. A jobboldalon a negyedik: Szabó Gyula esperes, mögötte áll Vantsay Dezső gazdasági felügyelő, a tanfolyam kitűnő vezetője.

Budapest közelében kiáradt a Rákospatak. A hírtelen beállott olvadás következtében a Budapest határán folydogáló békés Rákospatak olyan nagy mértékben megduzzadt, hogy Rákosfalva és Zugló között kilépett medréből és elöntötte a környéket. Az áradás gyorsan terjedt tova, behatolt a házak pincéjébe és több, mint egy méter magasságra emelkedett. Az árvíz következtében husz ház lakhatatlanná vált és több, mint ötven ember hajlék nélkül maradt.

Gazdaggyűlés Kosd községben. A falusi kisgazdatársadalom nehéz helyzetének megbeszélése végett népes gyűlést tartottak legutóbb Kosd községben a Faluszövetség vezetése mellett. A gyűlés gazdaközönsége között ott láttuk a szomszédos község kiküldötteit is. A Szövetséget Szekeres László dr. főtitkár képviselte. A községháza nagytermet szufolásig megtöltö a község előtt Molnár Lajos ref. lelkész hazafias beszédében rámutatott a gazdatársadalom szervezetlenségére. Utána Szekeres László egy hatalmas kölcsön folyósítását sürgette a falusi kisgazdatársadalom részére, amely hivatala volna olcsóbb kamattal mellett a magyar mezőgazdaságot talpraállítani. Szűgyi Jenő főjegyző a falusi szervezkedést nagy akadályának elhárításáról beszélt és a kulturház építésének gondolatát vetette fel. A gazdaközönség részéről Kovács József, Mikulai Mihály, Lénárd János, Kovács Dániel, Kovács Endre, Varga Mihály, Chikány Kálmán és Márton Ferenc szóltak a felvetett kérdésekhez. A gyűlés kimondotta a Faluszövetség fiókjának megalakulását. Diszelnök: Krausz Ferenc esperes plébános, elnök pedig Molnár Lajos ref. lelkész lett.

Valamint sugok magának, vegyen osztálysorsjegyet, mert ennél biztosabb alkalom nem kínálkozik manapság a szegény embernek a meggazdagodásra. Az állam és a kormány ellenőrzése alatt folyik a m. kir. osztálysorsjáték terjesztése és huzása, tehát hamisság ki van zárva. Ha sokat akar nyerni, vegyen egész osztálysorsjegyet 24 pengőért, ha szerény és kevesebb nyereséggel is megelégszik, vegyen 12 pengőért egy felet, 6 pengőért egy negyedet, vagy 3 pengőért egy nyolcadot.

20 hold föld rétekekkel, nagymennyiségű széna, sarju, árpaszalma eladó. KADLECSIK PÁL, AKA.

A magyar zászló tisztelete.

A francia polgár leveszi kalapját a köztársaság lobogója előtt. A hazafias magyar gazda is illendően süvegette meg mindig a nemzet zászlaját. Most Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletben védi meg a háromszínű drága zászlót. A miniszter az összes tanügyi hatóságokhoz intézett rendeletében elrendelte, hogy valamennyi iskolában minden évben egy ünnepi előadást kell tartani a nemzeti zászlóról.

„A nemzeti lobogó — mondja a rendelet — minden államban, az állam méltóságának, a nemzeti erőnek és összetartozásnak jelképe, melyet mindenütt hagyományos tisztelettel vesznek körül. Ez, sajnos, nálunk általánosságban nem szokásos és a multioz képezt közönyt mutatkozik.”

Örömmel köszöntjük a rendeletet, amely a sok vérrrel öntözött és honfi könnyel áztatott háromszínű magyar zászlónak becsületét hivatalosan is megvédi.

A Faluszövetség megalakulása Tiszakürt-Bogaras tanyán.

A tiszakürti tanyavidék szőlőbirtokosainak nagyszámú részvétele mellett az elmúlt napokban alakult meg a bogarasi tanyai iskolában a helyi Faluszövetség. A gyűlést Kálmán Károly gazdálkodó nyitotta meg, aki bevezető szavaiban a szőlőbirtokosság katasztrófális helyzetére mutatott rá. Ezután Radnóti István, a Szövetség központi titkára, tartott előadást a gazdaszervezkedés jelentőségéről, majd ismertette a Szövetség eddigi tevékenységét a szőlőkérdés megoldása terén. Somodi Dezső csépai igazgató-tanító lelkes beszédében hívta fel az egybegyűlteket a Szövetség támogatására. Az egyhangú lelkesedéssel megalakult fiókszövetség diszelnökéinek Schandl Károly dr. ny. államtitkár, a Faluszövetség h. elnökét, Mátészándor tiszakürti főjegyzőt és Somodi Dezső csépai igazgató-tanítót választották meg. Elnök lett: Kálmán Károly, alelnökök: Rácz István r. k. lelkész, Tólas Áron dr. ref. lelkész, Papp György kispazda és Vigh András iparos. A választmány tagjai: Tóth Benjámin, Jusztin István, Kómár József, Tóth Imre, ifj. Király Imre, Harangozó Ferenc, Karsai János, Bálint János, Hegedűs Mihály, Janics István; titkár: Papp László; pénztárnok: Bézi Sándor; ellenőr: ifj. Bézi Zsigmond; számvizsgálóbizottság: Andrácsik Antal, Nyilas János r. k. tanító.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerűen a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőbb okait gyógyszere; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej bőrt teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban a drogeriákban. Gyártja: Friedler Laboratórium, Budapest, Murányi-u. 46.

Vásároszentgál március 15-iki ünnepe. Lucza Jenő magyarszentiváni olvasónk írja: Szép ünnepélyt tartott március 15-én *Vásároszentgálon*, Vásároszentgál és Magyarszentiván lakossága. Az ünnepély reggel kilenc órakor szentmisével kezdődött, amely után a levente-gyakorlóterén ünnepély volt. A gyermekdalárda éneke után *Vörös József, Vörös Gyula, Pekori József, Benkő József* jegyző és *Tóth Béla* szavaltak. Az ünnepély végén a leventék díszmenetben vonultak el a hősök emlékműve előtt.

Nyolcvanezer pengőt örökölt egy csakányi földmives felesége. A zalamegyei *Csakány* községben lakó *Németh* Ferencné, Németh Ferenc földmives felesége, a napokban hírről kapta, hogy az egyik amerikai közjegyzőnél tízezer dolláros örökség vár rá. Az asszony boldogan értesült a hatalmas örökségről és már meg is tette a szükséges lépéseket a hazatérti megszerzése céljából. Némethné a hatalmas vagyonát *Horváth* Ferenc, Amerikába vándorolt földmives után örökölte.

A csataszögi iskola szabadság-ünnepe. *Borsos* Sándor csataszögi olvasónk közlése szerint, a *Nagykőrű* községhez tartozó *csataszögi* állami elemi népiskola ifjúsága szép ünnepség keretében emlékezett meg március 15-ikéről. Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődött az iskola nagytermében. *Borsos* Sándor megnyitotta a beszédet a növendékek hazafias szavatakat adtak elő. Az ünnepi beszédet *Eperjesy* Zoltán dr. községi orvos mondta, míg a záró beszédet dolhai *Petrovay* Olga tanítónő. Délután hat órakor ünnepi vacsorát rendeztek.

A magyar hegedűipar aranylapja. Nemessányi Sámuel, az egykori világhírű hegedűkészítő mester kalandokban gazdag, izgalmas élettörténetét összeállította *Mogyoróssy* Gyula hangszergyáros (VIII., Rákóczi-ut 71.), aki ezt az érdekes életrajzot bárkinek ingyen megküldi.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március 24-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Nemesdéd, (sertésvásár bizonytalan), Tiszaföldvár. — **Kirakodóvásár:** Békés, Füzesgyarmat.

Március 25-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Gödre (sertésvásár bizonytalan), Hajduszoboszló, Jászkarajenő, Kálóz, Ócsa, Ozora, (sertésvásár bizonytalan), Pásztó, Szulok, (sertésvásár bizonytalan), Tura.

Március 26-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Bükkösd, (sertésvásár bizonytalan), Dunaföldvár, Fehérgyarmat, Felsővadász, Izsák, Jászberény, Kehida (sertésvásár bizonytalan), Kereseliget, Köröshegy, (sertésvásár bizonytalan), Lovasberény, Marcali, (sertésvásár bizonytalan), Némethboly, Pásztó, Pápa, Pinchehy, Putnok, Rédics, (sertésvásár bizonytalan), Sármellék, Sümeg, Szany, Szászvár, Szekszárd, Szentbékállá, Tiszatarján, Török-koppány, (sertésvásár bizonytalan), Vásárosmiske, (sertésvásár bizonytalan), Vác, Vizvár.

Március 27-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Gyöngyösmellék, (sertésvásár bizonytalan), Nyírmada, Tiszakarád, Velence, Véménd, Zalaszentgrót, (sertésvásár bizonytalan). — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa. — **Ló- és marhavásár:** Bajna. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa.

Március 28-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Csepreg, Csökölly, (sertésvásár bizonytalan), Hajdudorog, Nyírbátor, Ricsé, Szentgotthárd. — **Kirakodóvásár:** Bajna. — **Ló- és marhavásár:** Devceser, Gyulaj. — **Marha- és kirakodóvásár:** Pölöske.

Március 29-én, pénteken.

Nagypéntek ünnepe miatt nincsen vásár.

Március 30-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Felsőseged, (sertésvásár bizonytalan), Gyömrő, Kocsola. — **Kirakodóvásár:** Cibakháza.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az *Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda* (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint a következő munkaadók keresnek munkást:

I. Csapatot:

Auspitz Viktor töröspusztai gazdasága (u. p. Mór, Fejér vm.) 55 summást egész nyárra. — **Erzsébetmajori bér gazdaság** (Hegyeshalom, Sopron vm.) 60 summást egész idényre. — **László és Földes bér gazdasága** (Nagyorosi, Nógrád vm.) 60 summást 5½–6 óra. — **Bauer Miksa** gazdasága (Homokszentlőrinc, Pest vm.) 50 cukorrépakapást két óra és 10 summást 6 óra, egy pallér munkavezetővel együtt. — **Fuchs Jenő gazdasága** (Sátoraljaújhegy, Zemplén vm.) 10 I. o. és 10 II. o. summást és egy főzőnőt április végétől augusztus elsejéig, szőlő- és gazdasági munkára, páronként és havonként 300 kg. buza, 10 pengő, 60 kg. liszt, 7 kg. szalonna, 6 kg. hus, 8 kg. bab, 25 kg. burgonya, eest. só. — **Dr. Moesáry Sándor gazdasága** (Pusztai-Alsószentiván, u. p. Kiskunlacháza) 24 pár arató-eszélő munkást. — **Rákosi-pusztai gazdaság** (u. p. Izal, Somogy vm.) 10 pár summást 7 óra: 1 gépész-kovács traktorkezelőt, 1 gyalogbéres traktorvezetőt, 1 erőlyes esőzt, az utóbbi hármat éves konvencióra.

II. Egyeseket:

Erzsébet-közkörház (Jászberény) egy nőtlen képesített kertészegedet. — **Öz. Schwarcz Mórné** (Kiskőrös, Kossuth-u. 29.) egy képesített nőtlen kertézt gyümölcsös és faiskolához. — **Dr. Kozma Jenő gazdasága** (Félesut, Fejér vm.) 3 feles dohánykertézt 16 m. holdra. — **Apáca-kolostor** (Érd, Fejér vm.) egy 40–50 éves magányos kocsiat teljes ellátásra. — **Makay István** (Mohács, Király-ut) egy feles bolgárkertézt 12 m. hold kertészetbe. — **Hanusz László** (Sóstóhegy, Nyiregyháza, Szabolcs vm.) egy kerti munkást, ház körüli és hátszolgálati teendők ellátására is. — **Gróf Somssich Józsefné** (Csőr, Fejér vm.) hat nagycsaládos konvencióes eszelő, Évi bér 19 mm gabona, 1 hold tengeriföld, 1 téhentartás, kertföld, tüzelő és sertéslegeltetés. — **Öz. Szemző Károlyné** (Vasadpuszta, u. p. Monor) egy konvencióes éves eszelő, jelentkezni levélben kell.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. M. Kelecsénypuszta. Közlünk belőlük. — Ifj. T. J., Berkesd. Tréfiája nagyon ismert. Mászt kérünk. Rejtvényeiből közlünk. Csekk-lapot küldtünk. — Cs. J., Homokszentgyörgy. Jó. — P. T. Kozármisénység. Válogatunk belőlük. — N. L., Dunaremete. A pótlórejtvényt közlünk. — T. I., Belvárdgulya. Közlünk belőlük. — Ifj. Ö. S., Csánig. „Piaci kesergő” című versét nem használhatjuk. Tréfiája jó. — E. M., Répceszemere. Március 15-ére elkésett. A másodikat közöljük. — H. M., Mikóháza. Befizetési lapot küldöttünk. Rejtvénye jó. — P. J., Felsőkelecsény. Rejtvényeiből közlünk. — K. F., Zsida. Jók. — K. Igerdőr, Békésesaba. Sajnos, a kért füzetet nincs módunkban megküldeni. — H. A., Pálmonostora. Kérünk mást; ezt senkiselem fogja megfejteni. — Sz. M., Baranyaszentlőrinc. Sok jó van köztük. — S. I., Bóres. Válogatunk belőlük. — N. J., Pálmonostora. Mindkét fajtában több jó van. — B. M., Kőtelek. Közlünk belőlük. — O. J., Sajóvámos. Tréfiái közt több jó van. — I. V., Kiskundorozsma. Most már igazán egész csekély türelemre van szüksége. — F. F., Somogy-nagyhajom. Sor kerül rájuk. — Sz. Gy., Pécs. Több közlésre alkalmast találtunk köztük. — K. M., Drávakeresztúr. Jó. Tessék máskor a beküldött rejtvényt megfejtesét is közölni velünk. — K. Gy., Zagyaróna. Közlünk belőlük. — Ifj. H. Gy., Ormány. Jó. — Ifj. B. I., Szekszárd. Több jó van köztük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hármán vagyunk testvérek, az egyik közülünk nyomorék. A vagyonát rám akarja hagyni, azért, mert eltartását vállaltam. A harmadik testvér nem akar ebbe beleegyezni. Hogyan lehetne a szerződést megkötöni, hogy a testvéreim meg ne támadhassa? 2. Egy ügyvédtől vásároltam földet, a vételár egy részét azonnal lefizettem, a többit pedig később. Most nem akarja ideadni a törlési engedélyt, hanem ő akarja töröltetni az adósságot, de a törlésért magas díjat kér. Hogyan lehetne tőle a törlési engedélyt kikényszeríteni? (K. P. Vásárosnamény.) — **Felelet:** 1. Ha testvére korlátlanul rendelkezik vagyona felett, úgy a harmadik testvére nem lehet beleszólása az örökhaladásba vagy ajándékozásba. Jó lenne, ha testvére ajándékozási szerződés alapján adná át önnek a vagyonát. Lehet vételi szerződést is kötniök, amikor ön a birtok átadása fejében az eltartást vállalja magára. 2. Birói uton.

Kérdés: 1. Mikor lesz kistejgyűjtő tanfolyam? 2. Hol lehet a mézet a közölt piaci áron értékesíteni? 3. Hol lehet fajalmak és fajkörte-csemétét vásárolni? 4. Mennyibe kerül egy apróhirdetés a „Vasárnap”-ban? 5. Hogyan lehet leszokni a dohányzásról? 6. Hol lehet fajbaromfit beszerezni? (L. V., Somogyföld.) — **Felelet:** 1. A kistejgyűjtő és főző tanfolyamokat a m. kir. földművelésügyi minisztérium rendezi. A tanfolyam helye: Pest-erzsébet (Török Flóris-utca 15-b). Egy-egy tanfolyam tíz napig tart. A tanfolyamra való felvétel végett a földművelésügyi minisztériumhoz kell fordulni kérvénnyel. 2. A lapunkban közzétett áron Budapesten adják el a mézet. 3. Forduljon az Ungváry László-faiskolához, Ceglédre. 4. Milliméter soronként huszonnégy fillér. 5. Ha fokozatosan kevesebbet dohányzik: majd pedig mentholos cigarettát szív dohány helyett. 6. Sokféle fajbaromfi létezik. Irja meg a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének (IX., Üllői-ut 25.), hogy milyen baromfi óhajt tenyészteni és az egyesület készséggel ad címeiket, ahonnan elsőrangú tenyészanyagot kaphat. Leveléhez válaszbélyeget csatoljon.

Kérdés: Falusi műkedvelők vagyunk és heten egy zenekarba állottunk össze. Ha kell valahová zenés, akkor alkalmakként el szoktunk menni. Most az Országos Zenészsövetség felhívott bennünket, hogy lépünk a szövetség tagjai sorába, mert ellenkező esetben eljárnak ellenünk. Joga van-e a szövetségnek az ilyen eljárás? (H. T., Nagykőrös.) — **Felelet:** Az Országos Zenészsövetség a zenekari tagok védelmére alakult. Ha Önök pénzért rendszeresen zenélnek, úgy saját érdekük kívánja, hogy belépjenek a szövetségbe, de ekkor kötelező is. Egyébként, ha csak a maguk szórakozására és alkalmakként ingyen zenélnek, úgy nem szükséges belépniük.

Kérdés: Több találmányom van, amit szabadalmaztatás és eladás végett elküldtem egy gépgyárnak. Levelemre azonban nem kaptam választ, mit tegyek? (H. I., Csánádpalota.) — **Felelet:** Irjon ismét a gyárnak és sürgesse meg a választ. Egyébként ajánljuk, hogy találmányának szabadalmaztatása végett forduljon valamelyik szabadalmi ügyvivőhöz, aki azután bizonyos díj fejében a szabadalmaztáshoz szükséges eljárást elintézi.

Kérdés: 1. Többen szöveltekünk, hogy a földünkön jöminőségű hagymát termelünk. Hol tudnánk a termelt hagymát értékesíteni? 2. Mennyi dughagymát kell elvételünk egy katasztrális hold földre? (D. J., Kőtelek.) — **Felelet:** 1. Tessék Szerencs József hagymakereskedőhöz fordulni (Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok). 2. 6—7 kilogrammot.

Kérdés: A múlt évi rokkantat felülvizsgálaton ismét huszonöt százalékos rokkantnak nyilvánították, annak ellenére, hogy állapotom az előzőhöz képest rosszabbodott. Hol lehetne a felülvizsgálatot megfelelőbbre? (P. A., Szőcserimány-major.) — **Felelet:** Irjon kérvényt a m. kir. népjóléti miniszter urhoz és jól indokolja meg kérését.

Kérdés: 1. Tizenkilencéves vagyok, négy elemi iskolai osztályt végeztem, fűtő gyakorlatom van; mozdonyvezető szeretnék lenni, mit tegyek? 2. Mikor vesznek föl vasuti fűtőket? 3. Mennyibe kerül egy születési anyakönyvi kivonat? 4. Mi lesz a buza ára júliusban? 5. Hol vesznek fel stabilgőzgéphez fűtőket? (N. F., Kiskundorozsma.) — **Felelet:** 1. Először fűtőnek veszik fel. Fűtőnek akkor veszik fel, ha géplakatossegédi oklevele van. Azonkívül megkivánják a gőzkazánfűtői vizsga letételét is. Gőzkazánfűtői vizsgákat tartanak Budapesten, a m. kir. állami felső ipariskolán (VIII., Népszínház-utca 8.). 2. Ezt az egyes üzletvezetőségeknél tudhatja meg. Ott szokták közhírré tenni. 3. Az anyakönyvi kivonat illetéke nyolcvan fillér. 4. Kicsérje figyelemmel lapunk árupiacrovatában, a határidős buza jegyzését.

1257. sz. előfizető, Mór. Kérdése nem világos, kérjük, ismételje meg.

Göresök, szédülés, hányinger

gyakran pillanatnyi segítségre utalják az embert addig is, míg az orvos megérkezik. Kipróbált háziszser ilyenkor a valódi

Diana-sósorszesz,

melyből beisó használatra is lehet néhány kortyot tisztán lenyelni, vagy kockacukorra, esetleg vízbe, tejbe, teába, borba esőppentve elfogyasztani. Megszünteti az émelygést. Egyszerű szagoltatása, vagy a homlok bedörzsölése elmulasztja a szédülést.

Kérdés: 1. Kell-e nekem a szomszéd községben is egyházi adót és ugynevezett papéret fizetnem? 2. Van jegyvertársai engedélyem, de vadászjegyem nincsen, szabad-e vadludakra és kasokra vadásznom? 3. Mennyit ér az 1919. évi június havi négyezer korona? (S. G., Vászoly.) — **Felelet:** 1. Nem írta meg, hogy milyen alapon kell fizetnie két helyen adót. Ha ott is van birtoka, jószágja, úgy bizonyára jogosan kéri az adót. Ha részletesen megírja, hogy tulajdonképpen miről van szó, akkor pontos tanácsot adhatunk. 2. Nem. 3. Körülbelül nyolcszáz pengőt.

Kérdés: 1. A „Vasárnap”-ban olvastam, hogy a telekkönyvvezető álláshoz egy évi gyakorlat is szükséges. Hol lehet ilyen gyakorlatra jelentkezni? 2. 35 éves egyén lehet-e telekkönyvvezető? (Vitéz Á. E. B.) — **Felelet:** 1. Bármelyik telekkönyvi hivatalnál. 2. Ha egyébként megfelelő, akkor lehet.

Kérdés: Milyen talajban lehet termelni a szudáni fűszert? (Ifj. K. F., Órkény.) — **Felelet:** Lapunk 9-ik számában részletesen közöltük a szudáni fű természetének feltételeit. A kísérletek szerint a fűnek különösebb igénye nincsen a talaj iránt; így bármilyen talajban termelhető.

Kérdés: 1. Hol kaphatok kedvezményes műtrágyát burgonyatermesztési célokra? 2. Mennyibe kerül a szudáni fű kilogrammja? 3. Apám házát ajándék címén átadta az egyik gyermekének. Megtámadható-e az ajándékozás a halála után? (K. J., Rábagyarmat.) — **Felelet:** 1. A földmivelésügyi minisztérium burgonyatermesztési hivatalánál. 2. 1.60 pengő. 3. A kérdésből nem tűnik ki egész világosan az ügy. Írja meg pontosabban, hogyan történt, akkor pontos választ adhatunk.

Kérdés: Apám halála után anyám hozdóm jött lakni, hogy én gondozzam. Ezért vedm hagyta 500 forintnyi vagyonát, s ebbe az összes testvéreim belenyugodtak. Ha meghalok, a testvéreim, illetve azok gyermekei megtámadhatják-e végrendelezésemet, amely szerint mindenemet fogadott leányomra hagyom? (S. S.) — **Felelet:** Nem támadhatják meg, mivel az Önnek átadott összeg édesanyja tartozása által teljesen felemészteődött és azért ellenértéket adott.

Kérdés: Nénem a férjével három hold földet haszonélvezett. Két évig laktak együtt, akkor válópert indítottak egymás ellen, a bíróság a férjet elmarasztalta. Nénem most haszonélvezeti-e továbbra is a földet, vagy nőtartási díjat követeljen? (H. J., 152. sz.) — **Felelet:** Kérdése nem tiszta. Nem értjük, hogy ha a férje által indított perben a bíróság a válást kimondta, akkor miért kötelezte férjét a felemertült perkiöltségek megfizetésére. A tartásdíj megítélése attól függ, hogy a válóper ítélet kit mondott ki vétkesnek. Kérjük, közölje teljes címet velünk, hogy bővebben válaszolhassunk.

Kérdés: Kocsis voltam egy uraságnál. Baleset folytán elvesztettem az egyik szememvilágát. Már egy esztendője járok a rokkantdíjam ügyében, de még mindig nem intézték el. Mit tegyek? (Zs. Gy., Békéscsaba.) — **Felelet:** Elég sajnos, hogy ügyét ilyen hosszú ideig intézik. Jó lenne, ha ajánlott levélben írná meg panaszát az Országos Gazdasági Munkáspénztár igazgatóságának (Budapest, V., Akadémia-utca 3.). Az Almolált használhatja.

Kérdés: 1. Folyamodhatok-e még vitézi telekért? 2. F. F. szüdoznak mi a jelenlegi címe? (T. B., Biharugra.) — **Felelet:** 1. Vitézi telket a kormányzó ur őfömlétsége adományoz. Ön valószínűleg vitézi címet akar egyelőre. Ezért az illetékes vármegyei vitézi székhez folyamodjunk. 2. Forduljon a honvédelmi minisztériumhoz (Budapest, I., Vár).

Kérdés: Lehet-e fajnyulat kapni a Baromfitenyésztők Országos Egyesületében? (F. I., Jászókraszáld.) — **Felelet:** Az egyesület címeiket küld, ahol megfelelő tenyésztanyagot kaphat. Egyébként ajánljuk, hogy lapunkra való hivatkozással forduljon Doktor Gyula főjegyző urhoz (Szilvásvárad, Heves vm.), aki foglalkozik fajnyulak eladásával.

Kérdés: 1. Rothermere lordnak husvétli üdvözlőletet akarok küldeni; howa küldjem és hogyan címezem? 2. Nem döntök-e fel előbb a póstán a neki szóló leveleket? 3. Lehet-e egy kis kérés is intéznie hozzá a levélben? (Zalaegerszeg.) — **Felelet:** 1. Levelét címezheti így: Méltóságos Lord Rothermere urnak, London, Daily Mail, Carmelite Street, Northcliffe House. 2. Nem. 3. Véleményünk szerint kár apró ügyvel zavarni Magyarországot nagy barátját. De ez csupán egyéni véleményünk, ha tehát Ön jónak látja, előterjeszheti kérelmét.

Kérdés: 1. 1912-ben az apósom családomból felruházásra 1200 koronát adott. Mennyit követelhetne most sógornóm, ha osztályjegyzésre kerülne sor? 2. Mi az értéke az 1922. évi 20.000 koronának? 3. Érvényes-e az olyan szolgálati szerződés, amely két tanu előtt szóbelileg kötöttet? (B. J., Lendvaujfalu.) — **Felelet:** 1. Ha a pénzt kifejezetten ajándék címén adta Önnek, úgy semmit sem követelhetnek. 2. Körülbelül 120 pengő. 3. Igen.

Kérdés: 1. Hol és milyen árban kaphatom meg a magyar nemzet történetét? 2. 1923-ban általános biztosítást kötöttem, de 1927-ben a községi főjegyző urral felmondtam. A felmondást nem vetik figyelembe, sőt perrel fenyegettek, erre én kifizetem az esedékes díjat és újra felmondtam. Ezt a felmondást magam írtam meg, ajánlott levélben küldtem el, de nem írtam alá a községi előljárással. Most ismét követelik a díj megfizetését. Mit tegyek? (B. M. J., Nagykőrös.) — **Felelet:** 1. Most van sajtó alatt a legújabb és legalaposabb magyar történet, amit Hóman Bálint dr., a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója és Székfü Gyula dr. egyetemi tanár írt. A hatalmas munkát hét kötetre tervezik és az előjelek szerint díszére lesznek minden magyar ember könyvtárának. Már két kötet megjelent. Az egész munka ára 120 pengő lesz, de még most kedvezményes részletfizetéssel lehet rá előfizetni. A könyvet megrendelheti kiadóhivatalunk utján (VIII., József-körút 5.), vagy ránk való hivatkozással a kiadónál: Kir. magyar egyetemi nyomda, Budapest, VIII., Múzeum-körút 6. szám. 2. Ha az első felmondását a törvény értelmében tette meg, úgy az érvényes volt. Sajnálhatja tehát, hogy ismét befizette a díjat, mert ezáltal újabb elismerte a biztosítást. A második felmondása, mivel nem írta alá a községi előljárással (jegyzővel és bíróval), érvénytelen. Így nincs más mód, mint fenntartani a biztosítást. Pósa Lajos már meghalt, Sassy Csaba Miskolcon él, Farkas Emőd címét nem tudtuk megállapítani.

Kérdés: Mikor kell fizetni a burgonya ald adott kedvezményes műtrágyát? (G. M., Tataháza.) — **Felelet:** A megrendelés alkalmával.

Kérdés: Kőrishogarat szeretnék eladni; hol lehetne? (Sz. Á., Solt.) — **Felelet:** Forduljon lapunkra való hivatkozással a Pantodrog győgyáru kereskedelmi rt.-hoz (Budapest, V., Visszgrádi-utca 7. szám), vagy a Neruda Nándor gyógyszerkereskedő céghez (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10. szám).

Kérdés: Testvéremnek örökségrész címén 350 aranykoronát kellett fizetnem. 1922-ben az összeg helyett egy háromezer koronáról szóló takarékkönyvet adtam. A betét szerb megszállott területen lévő bankban volt és testvérem is ott lakik. Most testvérem kevesli az összeget. Mennyit adjak neki, hogy a háromszázötven korona értéke meglegjen? (12968. sz. előfizető.) — **Felelet:** A kérdéses összegnek ma körülbelül 410 pengő az értéke. Ha már most a háromezer koronás takarékkönyv szerb pénzben kevesebb négy száz pengőnél, úgy méltányos, hogy a többletet megfizesse.

Kérdés: Özevgy anyám haszonélvezői a birtokot. Anyám, sajnos, idegbeteg és már elmeegjógyintézetben is volt. Mivel félek, hogy nem tud megfelelően gazdálkodni, lehetne-e gondnokod alá helyeztetni? (M. J. N.) — **Felelet:** Ha tényleg úgy van, akkor igen.

Kérdés: Községünkben a vadászterület bérlője nagyon ki-mélte a nyulakat és ennek folytán azok rendkívül elszaporodtak. Telen pedig, minthogy élelmet nem találtak, a ják kergét rágták le, s így a legtöbb kiszáradnak, különösen pedig nekem, óriási károkat okoztak a gyümölcsfáimban. Követelhetem-e és milyen uton káromnak megtérítést a vadászterület bérlőjétől? (11.157. sz. előfizető.) — **Felelet:** A vadászterület bérlője semmilyen kártérítéssel nem tartozik.

Kölcson't óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-78.

Sürgősen kihelyeztünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcson't 7½ százalékos tőpásban készpénzben is. Amerikai bankkölcson't bekobelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcson't ajánlókat jutalékban részesítünk.

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

L S & T a baromfi A $\frac{1}{(6-e)}$

(Beküldte Vallyon Évi és Járomi Barna Tiszasülyről.)

2. Szórejtvény.

Bravó! A lak A
(á-a)

(Beküldte Vallyon Irmus Tiszasülyről.)

3. Névrejtvény.

Zoltán, Árpád, Ciril, Kálmán, Lajos, Henrik, Ábel, Aladár.
Rezső.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, a magyar történelem egyik női alakjának nevét kapjuk.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

4. Betűrejtvény.

M O O O L (c=)

(Beküldte ifj. Oborni Dénes Cserháthalápról.)

5. Talány.

Egy apa végrendeletet csinált. Volt neki három fia. Vagyona volt huszonegy hordó, még pedig hét tele hordó, hét fél teli hordó és hét tires hordó. Most a három fiúnak el kellett osztani, úgy, hogy az egyik éppen annyi bort és annyi hordót kapjon, mint a másik, de anélkül, hogy a bort átöntés. Hogy osztózkodtak meg?

(Beküldte Schmidt József.)

6. Pontrejtvény.

M . g . i . r . d . é .
v . l . h .

(Beküldte ifj. Mészáros József Kisvarjaszról.)

7. Betűrejtvény.

o o á á
o o á á
U

(Beküldte Almásy Ferenc Püsküből.)

8. Pontrejtvény.

A . i . v . r . m . v . s . r . a . i . j . á . o .

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvadászról.)

9. Szórejtvény.

Az patak teszi I $\frac{III}{\bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet}$

(Beküldte Kovács Lukács Kisujszállásról.)

10. Szórejtvény.

v v v L szeszes ital I T E E
E E

(Beküldte ifj. Peregaztegi József Rezsőből.)

11. Pontrejtvény.

S . é . o . t . d . i . h . l . e . k . s . m . é .

(Beküldte Kovács Pál Rédcisről.)

12. Szórejtvény.

háziállat költemény $\frac{1}{\circ}$

(Beküldte Zilahy Jutiska Kislétéről.)

13. Pontrejtvény.

a . á . n . p . l . g . o . b . é . e . h . t . l . p

(Beküldte ifj. Végh Gyula Biharnagybajomról.)

14. Szórejtvény.

Örnagy fűdövész S Á G

(Beküldte ifj. Szakál József Keradról.)

15. Pontrejtvény.

. á . o . a . a . j . a . e . e . y . n

(Beküldte Lezenicki Pál Mohoráról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 15-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okdedenül beküldeni sziveskedjenek, mert az elkésze érkezéig a megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Keresztrejtvény: **Vízszintes sorok:** 3. Okker. 5. Akó. 6. rák. 7. Iró. 9. die. 10. Issió. **Függőleges sorok:** 1. akó. 2. per. 3. ókori. 4. rádió. 8. osá. 9. dió. 2. Számrejtvény: **Kitartó akarát a silkeres munka alapköve.** 3. Betűrejtvény: **Védőszent.** 4. Szórejtvény: **Faluszóvetség.** 5. Pontrejtvény: **Öreg ember nem vén ember.** 6. Szórejtvény: **Semmi uj a nap alatt.** 7. Betű- és szórejtvény: **Fabusí verobek.** 8. Pontrejtvény: **Szólal a kürt riadóra.** 9. Szórejtvény: **Hibás.** 10. Szótagrejtvény: **Közel, mint Makó Jeruzsálemben.** 11. Pontrejtvény: **Ki mint veti agyát, úgy alussza álmát.** 12. Szórejtvény: **Erős várunk az Isten.** 13. Szórejtvény: **Szülőföldem szép határa.** 14. Szórejtvény: **Sőtét az ég, de csillagok nem jöttek.**

Helyesen megfejtették: Gombos Gyula, Beltner Irén, Turós István, Sztraka Ferenc, Gachal Annuska, Balmt Márton, ifj. Bodnár János, Kiss Endre, Németh György, Babocs József, Ellenberger Henrik, Papp Zsuzsika, Sklnta J. Ferenc, ifj. Bodri István, Ádám Sándor, Bugyis Máté, Lucza Ferenc, Henszel Miklós, Kollár Mihály, ifj. Oláh István, Bujtor József, Székely Sándor, Kovács István, Mészáros Ferenc, Kiss Géza, Pernecki József, Püle Lajos, Kliniss Gyula, Tóth István, Szűgyi Sándor, Ádok Franciska, Kisgergely János.

Jutalomkönyvet nyertek: Sztraka Ferenc (Budapest), Balmt Márton (Kötelek), Németh György (Sárszentágota), Ellenberger Henrik (Pécs), Ádám Sándor (Lajosmizse).

A 10-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Magyar Gazda!

Ezer bajjal, tengergonddal küzködsz? Keservesen érzed, hogy a sorsod megnehezült? Látod, hogy a verejtékes munkád gyümölcsöt nem terem?

Akarsz-e segíteni magadon? Akarod-e, hogy szavad legyen és érvényt szerezz kívánságaidnak, melyeknél jogosabb ebben az országban nincs?

Ha akarod, akkor ne tétovázz! Reád az egységes gazdatábor megteremtésében éppen olyan szükség van, mint bárki másra!

Mit kell tehát tenned? Csak ennyit:

Tartsd kötelességednek, hogy a „VASÁRNAP”-ot, a te lapodat, az egységes gazdatábor harcosát, szeresd és igaz szíveddel, magyar lélekkel támogasd!

Tégy erről tanuságot is:

Szerezz, legalább egy új előfizetőt a VASÁRNAP-nak!

A HOLT KÉZ.

BÜNÜGYI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(6. közlemény.)

A vénasszony, aki elég csendesen viselkedett eddig, az idegen utóbbi szavaira kétségbeesetten kezdett kiáltozni:

— Jack meghalt... Az én Jackom meghalt... Megölték az én Jackomat. Oh ti gyalázatosak, mit tettetek velem!

A szavai sirásba csuklottak és érthetetlen hangok törtek elő ajkain. Az idegen szánakozva nézett végig rajta, de egy cseppet sem zavartatta magát:

— Na, gyerünk öreg! Állj a falhoz, majd kapsz tőlem egy karperecet, nehogy megzavarj, ha esetleg alaposabban körül akarok itt nézni. Ugy... látod, egészen jól megértjük egymást. Ugy-e, te is belátod, hogy nincs értelme az ellenkezésnek?

Az ablakhoz lépett, kinyitotta az egyik üvegtáblát és lenézett az utcára. Egy darabig nézte a járókelőket, aztán kinyújtott karjával egy félkört irt le a levegőben. A tulsó sarokról egy autóból két szürkeruhás férfi szállt ki, akik megindultak a ház felé és pár pillanat múlva mindketten beléptek az ajtón. Az egyik az idegen elé lépett.

— Csak ketten jöttünk fel, Mr. Hahn, Barker lenn maradt és figyelni a házat.

Az idegen — Rowles Hahn — derült arccal fordult feléjük és határozott hangon szólt:

— Ez az ember itt Hawkins Róbert, önök is ismerik jól. Éppen akkor esiptem meg, amikor el akart menekülni ebből a házból. Ez az öregasszony egyébként ugylátszik az anyja a halott Sclier Jacknak. Vigyék mindkettőjüket magukkal és Hylton rögtön kezdje meg a kihallgatásukat. Hawkinsra vigyázzanak! Minden hájjal megkent gazember, aki csak akkor ártalmatlan egészen, ha már becsapódott mögötte a cella vasrácsa. Sőt még akkor sem mindig, hiszen eddig háromszor szökött meg a Sing-Singből. Én egy kicsit még itt maradok és körülnézek a lakásban.

A két detektív rögtön hozzáfogott a parancs teljesítéséhez, az egyik a még mindig siránkozó öregasszonyt vette gondjaiba, a másik pedig a megbilincselte Hawkinsot fogta karon. Pár perc múlva elindult velük az aut... s Hahn egyedül maradt a lakásban.

Pipára gyújtott és lassan, megfontoltan elkezdte a kutatást. Jó egy óra telt el a két detektív távozása után, amikor ő is kilépett a kapun, kezében egy kis csomaggal és lassu léptekben elindult a 15-ik utca felé. Az arca derűs volt és megelégedetten dűnnyögött magában:

— Ha egy kis szerencsém lesz, még ma este beelátok ebbe a rejtelmes dologba s a titok fátyla fellebben erről az ügyről. Csak Watson el ne rontsa majd a dolgot. Eddig egészen jól megy minden. Ugy látszik nem remélték, hogy tulajárok az eszükön, máskülönbön Hawkins nem szaladt volna bele a csapdába. Ez igazán nem várt szerencse volt. No de, hogy Hawkins legyen itt a háttérben? Nem, ő gyenge az ilyen nagy dologhoz. Alighanem ő is csak eszköz, mert akármilyen elvetemült, mégsem elég körmonfont az ilyen gaztethoz. No de majd meglátjuk. Hylton azóta már munkába vette.

Kezét a felöltője zsebébe süllyesztette és halkan fűtyörésni kezdett. Megállított egy taxit, lehuzta a függönyöket s a Central Club előtt, amikor az autó megállt, egy pirosképi francia szakállas ur lépett ki az ajtón. A sofför nagyot nézett, amikor meglátta, de a busás borralaló belefojtotta a szót.

A portásnál a következő üzenet várta:

„A zöld hegyek mögöl elutazoti a napkirály. Azonnal induljon el bevásárolni.“

Hahn bosszusan gyürte össze a papirlapot és felsietett a szobájába. Azonnal a telefonhoz sietett és közel egy félóráig beszélt különböző számokkal. Azután a tükör előtt még egyszer megigazította a maszkját, átöltözött és eltávozott hazulról.

Az utcán már égtek a lámpák s a detektív lassu léptekkel haladt a Strandszínház felé...

VI.

A terraszon.

— Webbs még semmiről sem tud.

— De holnap fog tudni, hiszen már ma este megírják a lapok az esetet.

— Akkor sem sejt semmit, hiszen ő nem tudja, hogy Randall emberei kiből állanak. De igen valószínű az is, hogy ebből a dologból semmi sem lesz. A halottak nem beszélnek. Ez a Jack egy buta fráter, aki megérdemelte a sorsát.

— Akkor is ügyetlenség. Hogy szabad Randallnak ilyen veszedelmes játékot kezdeni? Tudja jól, hogy vigyáznak a lányra. Várt volna legalább egy néhány napot, amíg elcsendesedik a vihar. Minden csoda csak három napig tart ugyanis.

— Ezt meg is fogom mondani neki. Még tegnap járt az eszembe, hogy Randall dühösen a félsikertől, el talál követni valami vakmerőséget, ami esetleg egész eddigi munkánkat megingathatja. Még jó, ha egyéb baj nem lesz belőle...

— No ettől igazán nem kell félni. Mi közünk nekünk az egészhez? Randall magánügye az egész. Ő vállalta a kockázatot és mi busásan megfizetjük őt ezért. Csak Webbs meg ne tudja...

— Nézze, kedves Trent. Nekem van egy ötletem. Mi magunk fogjuk bejelenteni Webbsnek, hogy újabb betörést kíséreltek meg a Burton villába, s így ő meg lesz győződve, hogy nekünk semmi közünk az egészhez. Talán egy konkurrens, aki azt hiszi, hogy a tervek ott maradtak valami titkos fiókban...

— Nagyon jó. No lássa, kedves Crooks, önnek még vannak új ötletei. Menjünk fel a terraszra, Francine már biztosan ott lesz...

A két férfi felkelt és elindultak a lépcsőház felé. Az utóbbi, akit a másik Trentnek szólított, egy magas, napbarnított arcú férfi volt, akinek arcáról sugárzott a nyugalom és határozottság. Első pillanatra is mindenki látta rajta, hogy nem mindennapi ember, hanem erélyes és szilárd akaratu valaki, aki a szándékait tüzön-vízen keresztülviszi.

A másik, Lucien Crooks, külső megjelenésre is teljesen ellentéte volt az előbbinek. Sovány, görnyedt háta, ritkuló fehér haja, hunyorgó szemei önkéntelenül is ellen-szenvenessé tették az idegen előtt, simulékony és alázatos modora révén azonban sikerült neki bejutnia a new-yorki pénzarisztokrácia köreibé, ahol Trenttel együtt mindketten közismert, bár nem éppen a legjobb hírű egyéniségek közé számítottak.

Mikor kiléptek a liftből, a tavaszi nap már alkonyodóban volt. A felhőkarcoló tetejére varázsolt kicsinyke park, háttérben az égbenyuló acélpalotákkal s az óceán csillogó tükrével, csodálatos panorámaként tárult a néző elé.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

A kölcsön.

— Mondd, kérlek, nem jövik rosszkor, ha megkérem a husz pengőt, amit a mult heten kölcsön adtam?
— Sőt, a legjobbkor jössz, éppen nincsen pénzem.

(Beküldte: Vida László Pázmándfaluról.)

Ki tud jobban számolni?

— Te Pista gyerek, ha én neked adok két nyulat, apádnak meg három nyulat, hány nyulat lesz?
— Hét.
— Te csaisi, hiszen három meg kettő az öt.
— És ha meg tetszik harkadni, akkor is hét lesz, mert kettő van már otthon.

(Beküldte: Hell József Meződről.)

Bajosán.

Örmester: Kis János honvéd!
Káplár: Jelentem alásson, Kiss János ezelőtt egy félórával meghalt.
Örmester: Nem baj! A temetésig ő is kirukkolhat!

(Beküldte: Motyócsky András Tótkomlósról.)

Ajánlás.

— Csinos leányt tudok önnek feleségül.
— Ugyan kérem, a mai lányok!
— Ki mondta, hogy a mai lányok? Már ötvenhárom éves.

(Beküldte Imre Sándor.)

A megtérés.

— János! János! Miért nem térsz a jó útra? — szól egy düllöngelő atyafihoz a sógora.
— Késő van már, sógor!
— A megtérésre soha sincs késő.
— Akkor meg még ráérek — hangzik a válasz.

(Beküldte Nagy Imre Pálmónostoráról.)

Kölcsönös bókok.

Keeskeméti: Ej atyafi, a kentek sarába a borju is belefutott.

Kőrösi: Igen, például olyan borju, mint kend. Hanem a keeskeméti sárból nem tudom, hogy szabadulna ki még az ökor is?

Keeskeméti: Már én sem tudom, kivált az olyan, mint kend.

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszadézséről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 18-án.)

Gabonaföldszed. Készárúpiac: Buza: tiszavidéki 77 kg.-os 26.55—26.75, 78 kg.-os 26.80—27.00, 79 kg.-os 27.10—27.20, 80 kg.-os 27.25—27.35, felsőtiszai 77 kg.-os 26.35—26.55, 78 kg.-os 26.60—26.80, 79 kg.-os 26.90—27.00, 80 kg.-os 27.05—27.15, fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg.-os 26.25—26.45, 78 kg.-os 26.50—26.70, 79 kg.-os 26.80—26.90, 80 kg.-os 26.95—27.05, pestvidéki 77 kg.-os 26.30—26.50, 78 kg.-os 26.55—26.75, 79 kg.-os 26.85—26.95, 80 kg.-os 27.00—27.10. — **Rozs:** pestvidéki 24.10—24.20, más 24.10—24.20. — **Árpa:** elsőrendű 26.50—26.85, közép 26.20—26.40, sörárpa felvidéki 28.90—29.00, egyéb 27.00—27.50. — **Köles:** 29.00—29.50. — **Zab:** elsőrendű 26.20—26.70, közép 25.90—26.15. — **Tengeri:** tiszai 30.10—30.30, egyéb 29.00—29.25. — **Korpa:** 19.25—19.50 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza márciusra 25.94—25.96, májusra 26.53—26.54, októberre 26.66—26.67. — **Rozs** márciusra 24.05, májusra 24.51—24.52, októberre 24.70—24.72. — **Tengeri** májusra 28.86—28.88, júliusra 28.66—28.68 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 46—56, duplanális finom tészta 36—40, nullás 40—44, kettes főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 34—38 fillér kilogrammonként.

Magpica. Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése. Az enyhébe fordult időjárás hatása nemcsak a rendelkezés nagy tömegében nyilvánul, hanem ezek sűrűsége jellegében is. Lohere nagytovábbra is az érdeklődés előterében áll, ára változatlan. Lucernamag. A kereslet még a mult hetinél is élénkebb, külföldi vásárlások következtében belföldön is megszilárdult. Takarmányvágas. Mint előrelátható volt, az árak emelkedése bekövetkezett, de a belföldi jegyzések még távol sem értek el a külföldieké. A kereslet igen élénk. Takarmánymagvak közül, még muhar és köles iránt folyton növekvő kereslet mutatkozik, az irányzat egyre szilárdabb.

A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásában: lóhere 150—160, lucerna 130—140, nyulszapuka 130—140, baltacím 50—58, tavaszi búkköny 38—40, szőszbúkköny 48—58, kendermag 46—50, vörösköles 29—31, fehér csillagfűrt 24—26, napraforgó, fehér 48—52, napraforgó, vegyes 26—27, Viktória-borsó 35—45 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 23, árpaliszt 24.50, borsókorpa 23, buzakonkoly 21.50, buzakorpa 19.75, buzatakarmányliszt 23, gabonamolék, szárítva 28, konkolydara 22.50, köleshéj, darálva 13, lenmagpogácsa 33, napraforgópogácsa 28.50, repecpogácsa 25.50, repászetel szárított 19.25, rozskonkoly 21.50, rozskorpa 20.25, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 16—18, réti széna, másodrendű 6 13—15.50, réti széna, harmadrendű 1.10—1.28, élő bárány 1.25, muhar széna 16—19, alomszalma, elsőrendű 5.20, alomszalma, másodrendű 4—4.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak a budapesti vásárcsarnokban métermázsánként nagyban a következők: Nyári rózsburgonya 27—28, őszi rózsburgonya 22.50, Ella burgonya 20, Wohltmann burgonya 13.50, fehér burgonya 13—13.10 pengő.

Szurómarhavásár. Élő borjuk, belföldi szopós, elsőrendű 1.32—1.44, kivételesen 1.48, másodrendű 1.10—1.28, élő bárány 1.25, gödölye darabonként 9 pengő lábón.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.88—0.95, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.92—0.96, 1½—2 éves úszók 1—1.05, 1½—2 éves tinók 0.88—0.92, fiatal, friss fejőstehén 1.35—1.40 pengő kg.-kint élőszulban.

Vágómarhavásár. Ökor, legjobb 88—108, közepes 70—86, gyengébb 44—68, birka, legjobb 90—100, közepes 78—88, gyengébb 68—76, tehén, legjobb 84—105, közepes 58—82, gyengébb 38—56, bivaly 52, növendékmарha 64—96, csontoztatóval marha 30—38 fillér kilogrammonként élőszulban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 1.32—1.48, közepes 1.50—1.64, nehéz sertés 1.68—1.78 pengő kilogrammonként élőszulban.

Gyapju. A londoni gyapjuankelőről a vételekdv javulása következtében kedvezőbb értesítések jöttek anélkül, hogy a javulás az árak emelkedésében kifejezésre jutott volna. A hazai piacon csekély forgalomban az árak nem változtak.

Nyersbőr. Marhabőr: Dunántúli marhabőr 1.60, duna—tiszaközi 1.55, tisztánul 1.40 pengő kilogrammonként sőmestelen mérve. Ezek az árak a 30 kg.-on aluli árura értendők, míg a nehezebb súlyok megfelelően olcsóbbak. Pittling iránt van érdeklődés és ezért a cikkért kizárólag 20 kg. súlyig 2.10—2.15 pengőt fizetnek. Fizettek tarka ökorés tehénbőrökért 35 kg.-ig 1.50, 49 kg.-ig 1.30, 50 kg.-on felül 1.20 pengőt. Magyar bőrökért 35 kg.-ig 1.40, 49 kg.-ig 1.20, 50 kg.-on felül 1.10 pengőt. Bikabőrök 35 kg.-ig egy árban keltek el a marhabőrökkel, 35—50 kg.-ig 20 százalékkal, 50 kg.-on felül 30—40 százalékkal olcsóbbak voltak. Vágásos bőrök 20 százalékkal olcsóbbak. — **Borjubőrben** a 2.40 pengős vágóhídi, illetve csarnoki jegyzés érvényben maradt. A kereskedelmi forgalomban a Budapesten ártoló és itteni vágatásu borjubőrökért 2.90—3, a vidéki prima árúért 2.70—2.80 pengőt fizetnek kg.-ként sőmestelen mérve. — **A borbörpiac** legutóbbi jelentésünk óta a helyzet nem változott. Mészáros-lőbörök Budapesten 220 cm.-en felül 22—23, vidéken 21—22, kereskedelmi árú ab vidék 220 cm.-en felül 20—21, 200—220 cm.-ig 18—19, 180—200 cm.-ig 15—16, prima száraz lőbőr 15—16 pengő darabonként. — **Juhbőr.** A budapesti nyágereskedők mérsékelik árúkat és 1.85—1.95 pengőnél többet nem fizetnek a juhbőrökért. A gombagyapjas juhbőrök ára szintén hanyatlott és jelenleg 2.25—2.30 pengőt fizetnek ezért a cikkért. A báránybörpiac továbbra is élénk. A csarnokban 5.10—5.30 pengőt fizetnek a fehér merinó báránybőrökért, míg a gorboma és a tarka ennek a felét éri. **Keeskebőrökért** és héberlingekért vegyes tételekben 4.50—5 pengőt fizetnek. **Gidóban** kis tételek kerültek a piacra 1.30—1.50 pengő árban.

Szörmepec. Laposszörű róka 26—28, kőnyest 80—85, fanyest 120—125, vidra 80—85, borz 5—6, nyulbőr 2.40—2.50 pengő darabonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye, gombóly felső 140—200, porköltnek való 180—260, bárányhús, hátulja 240—320, nak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjuhús:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 200—360, porköltnek való 180—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—200, porköltnek való 180—260, bárányhús, hátulja 240—320, eleje 180—260 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—360, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—160, vese velével 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 280—380, olvasztani való szalonna 200—232, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—280, hajt 216—250, zsíros tepertő 200—240, helybeli sertészsír 228—248 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 250—360, kappan 400—900, ruca 800—1200, lud 800—1800, pulyka 700—1200 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 250—320, csirke 280—400, kappan 460, hizott ruca 280—380, sovány 260—300, lud, hizott 280—380, sovány 240—280, pulyka, hizott 260—340, sovány 240—280, ludmáj 600—1500, ludzsír és hajt 300—500, ludaprólek 180—260 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tojtojás 19—25, főzőtojás 18—22 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Fácán darabja 400, fogoly darabja 100 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 560—700, csuka 240—400, ponty 200—340, kárász 140—180, compó 180—260, apró, kevert hal 140—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljesej 38—44, lefölözött 16—20, yoghurt 100—136, tejszín 250—360, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 500—560, 10 dkg-os csomagolásban 560—640, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 440—480, tehénúró 100—120, sovány tehénúró 60—80, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 500—640, hazai trappista 340—440 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 100—140, hántolt egész borsó 96—140, feles 80—130, fehér, aprószemű bab 90—130, nagyszemű 100—160, szines 80—130, finom árpakása 80—120, durva 64—80, tojásos tarbonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 30—46, petrezselyem kilogrammja 50—90, zeller kilogrammja 55—100, őszifajta kalaráb kilogrammja 60—100, kevert zöldség 50—80, makói vöröshagyma 28—32, közönséges vöröshagyma 20—28, fokhagyma kilogrammja 50—90, cékla 30—50, hazai fejeskáposzta 40—60, kelkáposzta 56—90, vöröskáposzta 40—60, savanyított káposzta 56—68, rózsaburgonya 26—36, közönséges 12—20, kifli 35—45, tömör csiperkegomba 300—500, szárított gomba 2800, fekete retek kilogrammja 50—90, ecetes ugorka 160—200, vízbe 120—140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—220, sóska 400—500, tisztított paraj 240—360, főzött paradicsom literje 110—130 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—200, közönséges 70—160, hazai aszaltszilva 70—120, szilva 120—160, gyümölcsök 140—380, téli retek szőlő 180—220, nagy papírbéjú dió 120—160, keménybéjú 100—140, dióbél 420—560, héjazott mogyoró 340—490, héjazott mandula 600—880 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—720, félédes, gulyás 500—600, rózsapaprika 350—500, erős 260—320, kereskedelmi 190—240, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 240—260, házi szappan 152—190, közönséges házi szappan 96—140 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Sasgeden: Csövespaprika füzérenként 8—10, édes nemespaprika kg.-kint 5—5.40, félédes paprika kg.-kint 4.60—4.70, elsőrendű paprika kg.-kint 3—3.30, másodrendű paprika kg.-

kint 1—1.40, harmadrendű paprika kg.-kint 0.80—0.80 pengő. **Kalcium:** Édes nemespaprika kg.-kint 4.90—5, rózsapaprika kg.-kint 3.10—3.20, másodrendű paprika kg.-kint 1.50—2.50, harmadrendű paprika kg.-kint 0.60—1, csövespaprika kg.-kint 2.80 pengő.

Fapiac. A fenyőfapiacokon újabb áremelkedés várható, amennyiben a tisztamenti fűrésztelemek a szlovenszki erdőkinctári árveréseken felszínre került magas árak miatt kénytelenek a fűrészáru árait felemelni. A szlovenszki fenyőgömbfa ára Szolonokon 290 csehkoronára emelkedett. — **Keményfában** csak kevés üzlet jön létre, az erdőbirtokok kezén fekvő készletek nagyon csekélyek. — **Tűzfában** a kereslet az időjárás enyhültével gyengült. Belföldi száraz bükkhasáb a feladóállomáson 220—260 pengő, erdélyi áru 236—260 pengő, szlovenszki áru 1300—1680 csehkorona, jugoszláv tűzifa 2300—2650 dinár vagononként magyar határállomásról. Retortaszén 830 pengő vagonja a határon.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom élénk és az összes szeszfélekben változatlan árban történtek nagyobb üzletek. Gyümöspálinkafélékben a kínálat gyéresebb és törköly új 3.70—4, szilvrium új nyári áru 4.80—5, kék áru 6—6.20, borpárlat 4.80—5 pengőig kelt el 10.000 literfokonként, plusz 2 százalék forgalmi adó a termelő állomáson.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára 1929. március hó 18-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** angol font 27.75 (27.90); dollár 5.70 (5.72); hollandai forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.38); svájci frank 1.10 (1.10½) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** csehkorona 16.92 (17); szerb dinár 10 (10.66); francia frank 22.50 (22.70); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.39 (3.43); olasz lira 29.95 (30.20); osztrák schilling 80.40 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénsek. 20 koronás arany 22.90 (23.10); ezüst 1 koronás 0.41 (0.43); ezüst régi forint 1.14 (1.16); ezüst 5 koronás 2.24 (2.26); szinarany kg.-ja 3790 (3810), szinezüst kg.-ja 106 (108) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

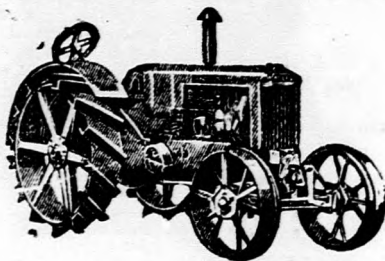
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

Felülmulhatatlan

a 20 HP és 30 HP

WALLIS traktorok

teljesítőképessége,
tartóssága, olcsó üzeme.

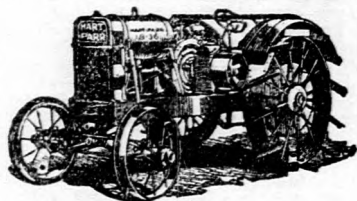
Massey Harris gyártmány!

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Messzemő
garanciákkal
kedvező
feltételek
mellett
szállítja:

A mezőgazdasági kiállításon f. hó 21—25-én okvetlenül tekintse meg

Megfelelő talajon minden traktor szánt, a „HART-PARR” traktor minden talajon szánt.

HART-PARR-t, a legerősebb traktort.

mely 24, 36 és 50 HP nagvságban a legkivalóbb szántógép.
A legnagyobb erőt, a legkisebb üzemköltség és leghosszabb élettartam mellett szolgáltatja

FEHÉR MIKLÓS, GÉPGYÁR R.-T. BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCI-UT 80. SZÁM.